

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.10.2015
SWD(2015) 205 final

PART 1/3

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οδηγός για την ευρωπαϊκή τυποποίηση προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης

ΜΕΡΟΣ Ι

Ο ρόλος των αιτημάτων τυποποίησης εκ μέρους της Επιτροπής προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης

Περιεχόμενα

0.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.	ΣΤΟΧΟΙ.....	4
2.	ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	6
2.1.	Έγγραφα αναφοράς για τον καθορισμό και την εφαρμογή της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης.....	6
2.2.	Αναγνωρισμένοι ΕΟΤ	7
3.	ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	9
3.1.	Η έννοια του αιτήματος τυποποίησης	9
3.2.	Το αίτημα τυποποίησης ως εκτελεστική πράξη	11
3.3.	Επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης με αίτημα τυποποίησης.....	12
4.	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤ' ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	13
4.1.	Βασικοί παράγοντες που αναγνωρίζονται στον κανονισμό	13
4.2.	Ρόλος της Επιτροπής	14
4.3.	Ρόλος των κρατών μελών κατά τη διάρκεια των εργασιών τυποποίησης	16
4.4.	Ρόλος των ΕΟΤ.....	16
4.5.	Ρόλος των μελών των ΕΟΤ, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών φορέων τυποποίησης	17
4.6.	Ρόλος των ευρωπαϊκών οργανώσεων ενδιαφερομένων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση	17
4.7.	Ρόλος της βιομηχανίας	18
5.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	19
5.1.	Ετήσιος προγραμματισμός αιτημάτων τυποποίησης.....	19
5.2.	Βασικές προϋποθέσεις για την έκδοση αιτήματος τυποποίησης.....	20
5.3.	Προπαρασκευαστικές και βοηθητικές δράσεις σε σχέση με την ευρωπαϊκή τυποποίηση	23
5.4.	Τομείς στους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται τα αιτήματα τυποποίησης	24
5.5.	Τομείς στους οποίους πρέπει να χρησιμοποιούνται τα αιτήματα τυποποίησης	25
6.	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΖΗΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	27
6.1.	Πεδίο εφαρμογής του αιτήματος τυποποίησης	27

6.2.	Προγράμματα ζητούμενων εργασιών και τροποποιήσεις των προγραμμάτων εργασιών.....	28
6.3.	Ισχύς του αιτήματος τυποποίησης.....	28
6.4.	Αναθεωρήσεις ευρωπαϊκών προτύπων που στηρίζουν τη νομοθεσία της Ένωσης.....	29
6.5.	Επιπτώσεις για τα αιτήματα τυποποίησης που εκδίδονται σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ.....	30
7.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΟΤ.....	31
7.1.	Αιτιολόγηση και κάλυψη της αξιολόγησης της συμμόρφωσης.....	31
7.2.	Μέθοδος αξιολόγησης της συμμόρφωσης.....	32
7.3.	Χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της συμμόρφωσης.....	33
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	34
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ — ΈΓΓΡΑΦΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ.....	38

0. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρών οδηγός για την ευρωπαϊκή τυποποίηση αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη που αφορούν τα αιτήματα τυποποίησης:

το μέρος I σχετικά με τον **ρόλο** των αιτημάτων τυποποίησης εκ μέρους της Επιτροπής προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης (EOT), το οποίο απευθύνεται στους υπαλλήλους της Επιτροπής και σε όλους τους παράγοντες του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης·

το μέρος II σχετικά με την **εκπόνηση και την έκδοση** των αιτημάτων τυποποίησης της Επιτροπής, το οποίο απευθύνεται στους υπαλλήλους της Επιτροπής· και

το μέρος III σχετικά με τις **κατευθυντήριες γραμμές για την εκτέλεση** των αιτημάτων τυποποίησης από τους EOT, το οποίο απευθύνεται στους EOT και στις τεχνικές υπηρεσίες τους.

Ο οδηγός δημοσιεύθηκε αρχικά το 2003 και αναθεωρήθηκε για πρώτη φορά το 2009. Η παρούσα δεύτερη αναθεώρηση αντικατοπτρίζει τις δράσεις που καθορίζονται στην ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή τον Ιούνιο του 2011 με τίτλο *Ένα στρατηγικό όραμα για τα ευρωπαϊκά πρότυπα: Προχωρώντας προς τα εμπρός για την ενίσχυση και την επιτάχυνση της βιώσιμης ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας έως το 2020*¹ και τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012² σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση (στο εξής «ο κανονισμός»). Η αρχική έκδοση προέκυψε ως απάντηση σε αίτημα που διατύπωσε το Συμβούλιο σε ψήφισμά του το 1999:³

«Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλεί την Επιτροπή:

- να εξασφαλίζει ότι οι εντολές τυποποίησης δυνάμει της νέας προσέγγισης καταρτίζονται επακριβώς και αποτελεσματικώς, ώστε να παρέχουν στα κράτη μέλη και τους ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης επαρκείς δυνατότητες παρέμβασης,
- να εξασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες τυποποίησης που καλύπτονται από εντολές παρακολουθούνται διεξοδικά και ότι κατάλληλα μέτρα εξετάζονται από κοινού με τους ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή πρόοδος».

Η αναθεωρημένη έκδοση του οδηγού (όπως και ο κανονισμός) ανταποκρίνεται επίσης στο αίτημα που διατυπώνεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής τυποποίησης:⁴

¹ COM(2011) 311 τελικό της 1.6.2011· βλέπε παράρτημα II.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012)· βλέπε παράρτημα II.

³ ΕΕ C 141 της 19.5.2000.

⁴ 2010/2051(INI)·
[http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051(INI)).

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, [...]

15. [...] τονίζει ότι ο Ευρωπαίος νομοθέτης πρέπει να επαγρυπνεί ιδιαίτερα και να είναι εξαιρετικά ακριβής όταν ορίζει τις ουσιώδεις απαιτήσεις της ρύθμισης, ενώ η Επιτροπή πρέπει να ορίζει με σαφήνεια και ακρίβεια τους στόχους του έργου τυποποίησης στις εντολές της· υπογραμμίζει ότι ο ρόλος των φορέων τυποποίησης πρέπει να περιορίζεται στον ορισμό των τεχνικών μέσων για την επίτευξη των στόχων που θέτει ο νομοθέτης, καθώς και στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας· [...]
22. απευθύνει έκκληση στην Επιτροπή να αναθεωρήσει και να εξορθολογίσει τη διαδικασία για την έκδοση εντολών τυποποίησης προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ώστε να συμπεριλάβει ένα στάδιο διαβούλευσης με τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και μια εμπειριστατωμένη ανάλυση που θα τεκμηριώνει την ανάγκη έναρξης μιας νέας δραστηριότητας καθορισμού προτύπων, με στόχο τη διασφάλιση της βασιμότητας της τυποποίησης και την αποφυγή της επικάλυψης και του πολλαπλασιασμού αποκλινόντων προτύπων και προδιαγραφών· [...]

Σε αντίθεση με την αρχική έκδοση του *οδηγού*, η οποία αφορούσε κυρίως αιτήματα τυποποίησης που εκδίδονται βάσει της νομοθεσίας εναρμόνισης της Ένωσης μόνο για τα προϊόντα (δηλ. η νομοθεσία της «νέας προσέγγισης»), η παρούσα αναθεωρημένη έκδοση παρουσιάζει σαφώς ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και αντικατοπτρίζει την αναθεωρημένη πολιτική τυποποίησης της Ένωσης, όπως θεσπίζεται στον κανονισμό.

Τα μέρη I, II και III δεν πραγματεύονται τα ζητήματα της υποβολής επίσημων αντιρρήσεων σε εναρμονισμένα πρότυπα ή της δημοσίευσης στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης*.⁵

Κατά την εκπόνηση του αναθεωρημένου *οδηγού* (που υποβλήθηκε στην επιτροπή προτύπων), η Επιτροπή επεδίωξε να επικαιροποιήσει και να αποτυπώσει τις τροποποιήσεις που επέφερε ο κανονισμός στους κανόνες σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων και παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης για προϊόντα και υπηρεσίες προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης.

1. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος του παρόντος εγγράφου είναι να εξασφαλιστεί κοινή αντίληψη ως προς τον ρόλο των αιτημάτων τυποποίησης της Επιτροπής («εντολές») προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης (EOT)⁶, καθώς και ως προς τον ρόλο και τις ευθύνες των διαφόρων παραγόντων κατά τον προγραμματισμό, την εκπόνηση και την εκτέλεση των εν λόγω αιτημάτων. Απευθύνεται σε όλους τους παράγοντες του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης και ειδικότερα στους υπαλλήλους της Επιτροπής, στις δημόσιες αρχές των κρατών μελών και των χωρών της ΕΖΕΣ, στους EOT, στις οργανώσεις που αναφέρονται στο παράρτημα III⁷ του κανονισμού, στους εθνικούς

⁵ Τα θέματα αυτά θα αποτελέσουν αντικείμενο άλλων εγγράφων.

⁶ Βλέπε παράρτημα I του κανονισμού: οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης (EOT) είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI).

⁷ http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/key-players/index_en.htm.

φορείς τυποποίησης και σε όλους τους ενδιαφερομένους στον τομέα της ευρωπαϊκής τυποποίησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 και το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού, **η Ένωση δύναται να χρησιμοποιεί την ευρωπαϊκή τυποποίηση ως μέσο άσκησης πολιτικής προς στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.** Η Επιτροπή δύναται να ζητεί από τους ΕΟΤ, μέσω αιτήματος τυποποίησης, να καταρτίσουν «ευρωπαϊκά πρότυπα» ή «παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης» τα οποία:

- λαμβάνουν υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τους στόχους πολιτικής που δηλώνονται σαφώς στο αίτημα·
- έχουν γνώμονα την αγορά· και
- βασίζονται στη συναίνεση.

Επίσης, στο αίτημα **προσδιορίζονται οι «απαιτήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο του ζητούμενου εγγράφου και την προθεσμία για τη θέσπισή του».**

Ο κανονισμός επιφέρει μείζονες αλλαγές στις διαδικασίες **προγραμματισμού, εκπόνησης, έκδοσης, αποδοχής και εκτέλεσης** αιτημάτων τυποποίησης, ως προς τον συμπεριληπτικό χαρακτήρα, τη διαφάνεια και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που περιλαμβάνει το εκάστοτε αίτημα. Παρέχεται επίσης ισχυρή νομική βάση για την έκδοση αιτημάτων σε τομείς πέραν της νομοθεσίας εναρμόνισης της Ένωσης για τα προϊόντα (δηλ. και για τις υπηρεσίες) και εξασφαλίζεται στην Επιτροπή η δυνατότητα να εκδίδει αιτήματα για τη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν υφίσταται σχετική ενωσιακή νομοθεσία και να ζητεί από τους ΕΟΤ να αναπτύξουν παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης⁸ και όχι ευρωπαϊκά πρότυπα.

Ο παρών οδηγός είναι ένα έγγραφο καθοδήγησης για όλα τα αιτήματα τυποποίησης που εκδίδει η Επιτροπή προς ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης βάσει του άρθρου 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού. Παρέχει επίσης διευκρινίσεις σχετικά με τον αντίκτυπο του κανονισμού στην εκτέλεση αιτημάτων που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του.

Ορισμένες τομεακές νομοθεσίες της Ένωσης⁹ ενδέχεται να περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, το περιεχόμενο και την έκδοση αιτημάτων τυποποίησης, οι οποίες δεν εξετάζονται ρητώς στο παρόν έγγραφο.

Στο παρόν έγγραφο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα αιτήματα για ευρωπαϊκά πρότυπα που στηρίζουν την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας με στόχο τη διασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής της «έμμεσης αναφοράς»¹⁰ σε εναρμονισμένα ή άλλου είδους ευρωπαϊκά πρότυπα και συναφείς διαδικασίες.

⁸ Ο όρος «παραδοτέο ευρωπαϊκής τυποποίησης» ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού ως «κάθε άλλη τεχνική προδιαγραφή πλην του ευρωπαϊκού προτύπου, η οποία έχει εκδοθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό προτύπων για επανειλημμένη ή διαρκή εφαρμογή και της οποίας η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική».

⁹ Π.χ. ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 για τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών.

¹⁰ Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου:

- ως «έμμεση αναφορά» (σε πρότυπα στην ενωσιακή νομοθεσία) νοείται η τεχνική με την οποία η νομοθεσία της Ένωσης παραπέμπει συλλογικά σε μη προσδιοριζόμενα εναρμονισμένα ή άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα που εκδίδονται κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής και η Επιτροπή

Στα παραρτήματα παρέχονται γενικές πληροφορίες σχετικά με τον ρόλο της τυποποίησης στις δημόσιες πολιτικές και σύνδεσμοι προς τα βασικά έγγραφα αναφοράς.

2. ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

2.1. Έγγραφα αναφοράς για τον καθορισμό και την εφαρμογή της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης

Οι βασικές αρχές της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης καθορίζονται στα ακόλουθα έγγραφα:

α) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση

Ο κανονισμός αποτελεί τη νομική βάση για τα αιτήματα της Επιτροπής προς τους ΕΟΤ για κατάρτιση ευρωπαϊκών προτύπων ή παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης.

Δίνει σαφή προτεραιότητα στη χρήση των εν λόγω «παραδοτέων των ΕΟΤ» για τη στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης. Καθορίζει επίσης τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται όταν χρησιμοποιούνται εναρμονισμένα πρότυπα για τον καθορισμό τεκμηρίου συμμόρφωσης με νομικές απαιτήσεις:

- καθορισμός απαιτήσεων σχετικά με την ποιότητα των εναρμονισμένων προτύπων·
- προϋποθέσεις για τη δημοσίευση στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένου προτύπου στην *Επίσημη Εφημερίδα*· και
- διαδικασία σχετικά με τη διατύπωση επίσημων αντιρρήσεων σε εναρμονισμένα πρότυπα με σκοπό την πρόληψη, την άρση, τον περιορισμό ή την επιβεβαίωση του τεκμηρίου συμμόρφωσης.

Ο κανονισμός επιβάλλει στους ΕΟΤ και τους εθνικούς φορείς τυποποίησης απαιτήσεις σχετικά με τη διαφάνεια και τον συμπεριληπτικό χαρακτήρα, ούτως ώστε να αποφεύγονται αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να προκύψουν λόγω ανεπαρκούς άμεσης συμμετοχής ή εκπροσώπησης των ενδιαφερομένων (π.χ. ΜΜΕ ή καταναλωτές) στη διαδικασία θέσπισης προτύπων ή λόγω έλλειψης πληροφοριών σχετικά με τα προγράμματα εργασιών των φορέων τυποποίησης. Ορίζει επίσης τη νομική βάση για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής τυποποίησης.

β) Τομεακή νομοθεσία

Ορισμένες τομεακές νομοθεσίες της Ένωσης ενδέχεται να περιλαμβάνουν αναφορές σε ευρωπαϊκά πρότυπα ως προαιρετικό μέσο διασφάλισης της συμμόρφωσης με τις νομικές απαιτήσεις ή, σε κάποιες περιπτώσεις, ως υποχρεωτικό μέσο¹¹ (π.χ. για την ταξινόμηση αντικειμένων που υπόκεινται σε ρύθμιση). Οι εν λόγω νομοθετικές διατάξεις

δημοσιεύει στη συνέχεια τα ακριβή στοιχεία αναφοράς των εν λόγω προτύπων στην *Επίσημη Εφημερίδα* σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6 του κανονισμού και/ή των διατάξεων της αντίστοιχης τομεακής νομοθεσίας·

- «άμεση αναφορά» (σε πρότυπα στην ενωσιακή νομοθεσία) γίνεται όταν στις ίδιες τις διατάξεις της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας περιλαμβάνεται ακριβής παραπομπή σε πρότυπο ή σε μέρος του όπως ορίζεται από τον νομοθέτη.

¹¹ Πολιτική της Επιτροπής είναι να προάγει την προαιρετική χρήση των προτύπων και να αποφεύγει την υποχρεωτική παραπομπή σε πρότυπα στη νομοθεσία της Ένωσης.

διαμορφώνουν τη βάση για τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να αναλυθούν περαιτέρω στα ευρωπαϊκά πρότυπα που ζητεί η Επιτροπή. Ενδέχεται επίσης να επιβάλλουν πρόσθετες απαιτήσεις ή προϋποθέσεις για τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό, όπως για την έκδοση αιτημάτων τυποποίησης, τη δημοσίευση στοιχείων αναφοράς προτύπου στην *Επίσημη Εφημερίδα* και τη διατύπωση αντιρρήσεων σε πρότυπα. Οι ειδικές αυτές περιπτώσεις δεν περιγράφονται αναλυτικά στο παρόν έγγραφο.

γ) *Ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης για την ευρωπαϊκή τυποποίηση*

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού, η Επιτροπή εκδίδει ετήσια ανακοίνωση στην οποία αναγνωρίζει τις στρατηγικές προτεραιότητες της ευρωπαϊκής τυποποίησης λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές της Ένωσης για την ανάπτυξη και άλλες ενωσιακές πολιτικές. Στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης αναφέρονται επίσης τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τα παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης που η Επιτροπή προτίθεται να ζητήσει από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.

δ) *Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνεργασία με τους EOT*

Οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές¹² για τη συνεργασία μεταξύ των CEN, Cenelec και ETSI και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) καθορίζονται σε σχετικό πολιτικό έγγραφο και βασίζονται σε μια αντίληψη που πρωτοεκφράστηκε το 1984 και επανεξετάστηκε το 2003.

Στο εν λόγω έγγραφο, οι εταίροι επιβεβαιώνουν την κοινή τους αντίληψη για τον ρόλο της ευρωπαϊκής τυποποίησης και τις αρχές της (π.χ. ανοικτή συμμετοχή, διαφάνεια και αμεροληψία), καθώς και την προθυμία τους να συνεργάζονται, βάσει των αρχών αυτών, για τη στήριξη των ευρωπαϊκών πολιτικών. Ορισμένες από τις αρχές αυτές διατυπώθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο ως νομικές απαιτήσεις στον κανονισμό.

ε) *Συμφωνίες-πλαίσιο εταιρικής σχέσης (ΣΠΕΣ)*

Οι συμφωνίες-πλαίσιο εταιρικής σχέσης¹³ μεταξύ της Επιτροπής και των EOT που υποβάλλονται σε επανεξέταση ανά τακτά χρονικά διαστήματα καθορίζουν τους κοινούς στόχους της συνεργασίας και τους διοικητικούς και χρηματοδοτικούς όρους σχετικά με τις επιδοτήσεις που χορηγούνται στους EOT σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 17 του κανονισμού.

2.2. Αναγνωρισμένοι EOT

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η επιτυχής υλοποίηση της ενιαίας αγοράς δεν προϋποθέτει μόνο επαρκή βαθμό εναρμόνισης των νομικών απαιτήσεων αλλά και τη λήψη άλλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και κανόνων για τις εργασίες ευρωπαϊκής και εθνικής τυποποίησης. Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής τυποποίησης δημιουργούνται κοινά πρότυπα τα οποία χρησιμοποιούνται και αναγνωρίζονται ευρέως σε ολόκληρη την Ένωση, και διασφαλίζεται ότι η εθνική τυποποίηση δεν δημιουργεί στις εμπορικές συναλλαγές περιττούς φραγμούς που θα μπορούσαν να αντίκεινται στους θεμελιώδεις κανόνες της ενιαίας αγοράς.

¹² ΕΕ C 91 της 16.4.2003.

¹³ Άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού.

Ο κανονισμός αναγνωρίζει ρητώς τους ΕΟΤ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα ως σημαντικό μέσο για την υλοποίηση των στόχων της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης. Οι ΕΟΤ δεν επιλέγονται μόνο σύμφωνα με ιστορικούς παράγοντες, αλλά και με βάση το γεγονός ότι εργάζονται σύμφωνα με αναγνωρισμένες διαδικασίες που αποσκοπούν στην προώθηση της εναρμόνισης προαιρετικών εθνικών προτύπων.

Μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ¹⁴, οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί φορείς τυποποίησης υπόκεινται σε ρύθμιση στην Ένωση μέσω διατάξεων για την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την πρόληψη της επιβολής φραγμών στις εμπορικές συναλλαγές. Μέσω της συνεργασίας τους με τους ΕΟΤ, οι εθνικοί φορείς τυποποίησης αναλαμβάνουν εθελοντικά κοινή δέσμευση για εναρμόνιση προαιρετικών εθνικών προτύπων, η οποία συμβάλλει με τη σειρά της σε σημαντικό βαθμό στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης αποτελούν τους κατάλληλους στρατηγικούς εταίρους της Ένωσης για διάφορους λόγους:

- στο πλαίσιο των εργασιών των ΕΟΤ σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι εθνικοί φορείς τυποποίησης συνεργάζονται για τη θέσπιση κοινών ευρωπαϊκών προτύπων· κατά τον τρόπο αυτό αποτρέπεται η ανάπτυξη εθνικών προτύπων τα οποία, ακόμη και αν δεν αναφέρονται στην εθνική νομοθεσία, ενδέχεται να δημιουργούν τεχνικούς φραγμούς στις εμπορικές συναλλαγές·
- οι εσωτερικοί κανονισμοί των ΕΟΤ επιβάλλουν στους εθνικούς φορείς τυποποίησης την υποχρέωση να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο όλα τα ευρωπαϊκά πρότυπα ως εθνικά πρότυπα και να αποσύρουν τυχόν αντιτιθέμενα σε αυτά εθνικά πρότυπα·
- οι ΕΟΤ συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης (π.χ. η συμφωνία της Βιέννης μεταξύ της CEN και του ISO¹⁵, η συμφωνία της Δρέσδης μεταξύ της Cenelec και της IEC¹⁶, το μνημόνιο συμφωνίας του ETSI με την ITU¹⁷), οι οποίες διασφαλίζουν ότι η θέσπιση ευρωπαϊκών, και κατ' επέκταση εθνικών, προτύπων εναρμονίζεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό με τη διεθνή τυποποίηση. Οι εν λόγω συμφωνίες παρέχουν στις χώρες της ΕΕ/του ΕΟΧ τη δυνατότητα να αποτελούν τον σημαντικότερο χρήστη ισοδύναμων διεθνών προτύπων ISO/IEC· και
- ως μέλη ή εταίροι της CEN και της Cenelec, οι εθνικοί φορείς τυποποίησης έχουν συμφέρον να προάγουν την ευρωπαϊκή τυποποίηση σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της διανομής ευρωπαϊκών προτύπων στις εθνικές γλώσσες¹⁸ και της παροχής υπηρεσιών για όλους τους ενδιαφερομένους που χρησιμοποιούν την εθνική γλώσσα σε τοπικό επίπεδο.

¹⁴ Οδηγία 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών. Η οδηγία 98/34/ΕΚ (ΕΕ L 204 της 21.7.1998) αποτελεί την κωδικοποιημένη έκδοση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ και των τροποποιήσεών της.

¹⁵ Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης.

¹⁶ Η Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC).

¹⁷ Η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU).

¹⁸ Η γλώσσα των ευρωπαϊκών ή εθνικών προτύπων δεν υπάγεται σε ενωσιακό καθεστώς ρύθμισης.

Από τους ανωτέρω λόγους γίνεται αντιληπτό ότι η πολιτική τυποποίησης της Ένωσης, όπως αντικατοπτρίζεται στον κανονισμό, δίνει σαφή προτεραιότητα στα ευρωπαϊκά πρότυπα ως υπερισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες πρέπει να γίνεται αναφορά στην ενωσιακή νομοθεσία στις περιπτώσεις που απαιτούνται τέτοιου είδους προδιαγραφές.

Για τους ίδιους λόγους, αναφορές σε άλλα πρότυπα ή άλλες τεχνικές προδιαγραφές στη νομοθεσία της Ένωσης είναι σκόπιμο να γίνονται μόνο κατόπιν εμπειριστατωμένης εξέτασης, διότι:

- ορισμένες φορές δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί κατά πόσον τα εν λόγω πρότυπα ή οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις «ιδρυτικές αρχές»¹⁹ της τυποποίησης·
- η πρόσβαση σε αυτά (όπως τα εθνικά σημεία πώλησης και διανομής) ενδέχεται να είναι περιορισμένη·
- η διαθεσιμότητά τους σε εθνικές γλώσσες μπορεί να παρεμποδίζεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και/ή δικαιώματα εκμετάλλευσης· και
- ενδέχεται να μην συνάδουν με τις αρχές που εφαρμόζονται στην ΕΕ.

Τα ευρωπαϊκά πρότυπα διαδραματίζουν επίσης ειδικό ρόλο στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις²⁰, η οποία καθορίζει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές στις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να διατυπώνονται, κατά κύριο λόγο, με μνεία των εθνικών προτύπων που μεταφέρουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Στα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού προβλέπονται ειδικοί κανόνες για την αναγνώριση, στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, τεχνικών προδιαγραφών των ΤΠΕ που δεν είναι ευρωπαϊκά πρότυπα ή παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης.

3. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.1. Η έννοια του αιτήματος τυποποίησης

Η τυποποίηση είναι μια διαδικασία η οποία βασίζεται, καταρχήν, στις ανάγκες της αγοράς. Οι δημόσιες αρχές συγκαταλέγονται στους παράγοντες της εν λόγω αγοράς και ενδέχεται να κρίνουν αναγκαία την πρόβλεψη τεχνικών προδιαγραφών για τη στήριξη της εφαρμογής δημόσιων πολιτικών.

Στην ΕΕ, αυτού του είδους οι δημόσιες ανάγκες εξετάζονται σε αιτήματα τυποποίησης («εντολές»), τα οποία αποσκοπούν στην προστασία των δημόσιων συμφερόντων, όπως για παράδειγμα:

- ο καθορισμός από κοινού συμφωνηθέντος τρόπου εκπλήρωσης νομικών απαιτήσεων στους τομείς της υγείας, της ασφάλειας, της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτικής προστασίας και της διαλειτουργικότητας·
- η προώθηση της τεχνικής ανάπτυξης, της εναρμόνισης εθνικών προτύπων· ή

¹⁹ Πρόκειται για τις αρχές που έχει αναγνωρίσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) στον τομέα της τυποποίησης, δηλαδή συνοχή, διαφάνεια, ανοικτή προσέγγιση, συναίνεση, εθελοντική εφαρμογή, ανεξαρτησία από ίδια συμφέροντα και αποτελεσματικότητα.

²⁰ Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ.

- η δημιουργία καλύτερου πλαισίου συνθηκών για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Η πρακτική της υποβολής αιτημάτων στους ΕΟΤ για την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτούν οι δημόσιες αρχές καθιερώθηκε με τις διατάξεις της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ. Μέσω αιτήματος τυποποίησης, οι δημόσιες αρχές (στην πράξη, η Επιτροπή κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη) ζητούν από τους ΕΟΤ να καταρτίσουν τεχνικές προδιαγραφές που να πληρούν τις απαιτήσεις «τους», με σκοπό τη στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας ή των γενικών δημόσιων πολιτικών της Ένωσης. Στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων, ο πρωταρχικός σκοπός του αιτήματος είναι η διασφάλιση της ποιότητας των εναρμονισμένων προτύπων που καταρτίζονται από τους ΕΟΤ (βλέπε το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1985, για νέα προσέγγιση στο θέμα της τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης)²¹.

Στο αίτημα τυποποίησης ενδέχεται να ζητείται τα παραδοτέα (όπως εναρμονισμένα πρότυπα) να βασίζονται σε νομικά δεσμευτικές απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Στην περίπτωση αυτή, με την αποδοχή του αιτήματος, οι ΕΟΤ αναλαμβάνουν να καταρτίσουν τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις νομικές απαιτήσεις (όπως βασικές απαιτήσεις) και να αντικατοπτρίζουν υψηλό επίπεδο υγείας και ασφάλειας ή άλλες προϋποθέσεις που επιτάσσει η συναφής νομοθεσία.

Στο αίτημα τυποποίησης ενδέχεται επίσης να ζητείται τα παραδοτέα να μην συνδέονται με συγκεκριμένες προκαθορισμένες νομικές προϋποθέσεις, όπως παραδοτέα που προάγουν τη γενική εναρμόνιση ή την τεχνολογική πρόοδο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι ΕΟΤ δεν υποχρεούνται να τηρούν στο πλαίσιο των οικείων εργασιών τυποποίησης καμία ειδική προϋπόθεση βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας.

Στην περίπτωση των ευρωπαϊκών προτύπων που αποσκοπούν στην παραγωγή ειδικού έννομου αποτελέσματος²², ο νομοθέτης οφείλει να θεσπίζει μέσω της νομοθεσίας αυστηρές απαιτήσεις για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, και η κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών που πληρούν τις απαιτήσεις αυτές, όπως αναφέρονται στο σχετικό αίτημα τυποποίησης, καθώς και η δέουσα συνεκτίμηση της γενικώς αποδεκτής «τεχνολογίας αιχμής» αποτελούν ευθύνη των υπευθύνων εκπόνησης των προτύπων.

Ως εκ τούτου, κατά την έκδοση αιτήματος τυποποίησης, η Επιτροπή δεν αναθέτει πολιτικές αρμοδιότητες στους ΕΟΤ και στα μέλη τους, αλλά αναγνωρίζει τους ειδικούς τεχνικούς ρόλους τους στη διαδικασία. Τα καθήκοντα που οι δημόσιες αρχές αναθέτουν στους ΕΟΤ περιγράφονται και αιτιολογούνται στο αίτημα, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του κανονισμού και της συναφούς τομεακής νομοθεσίας. Η ανάθεση αυτή είναι αμιγώς τεχνικού χαρακτήρα και απευθύνεται σε ιδιωτικούς οργανισμούς. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί αυτομάτως ότι οι προδιαγραφές που καταρτίζουν οι ΕΟΤ προς στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης συμμορφώνονται με

²¹ «Προκειμένου να λειτουργήσει το σύστημα αυτό, πρέπει: — αφενός, τα πρότυπα να έχουν εγγυήσεις ποιότητας όσον αφορά τις “βασικές απαιτήσεις” που καθορίζουν οι οδηγίες ... Η ποιότητα των εναρμονισμένων προτύπων πρέπει να εξασφαλίζεται από τις “εντολές” τυποποίησης τις οποίες δίδει η Επιτροπή ...», ΕΕ C 136 της 4.8.1985.

²² Στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων, το αποτέλεσμα αυτό ορίζεται στην τομεακή νομοθεσία και συνιστά συνήθως «τεκμήριο συμμόρφωσης». Στο παρόν έγγραφο ο όρος χρησιμοποιείται για να καλύψει το σύνολο των πιθανών έννομων αποτελεσμάτων.

το αρχικό αίτημα²³, διότι αυτό συνιστά πολιτική ευθύνη. Η Επιτροπή, ως αιτούσα αρχή, θα πρέπει πάντα να αξιολογεί, από κοινού με τους ΕΟΤ, (βλέπε επίσης τμήμα 7) τη συμμόρφωση²⁴ προς το αρχικό της αίτημα, πριν αποφασίσει να δημοσιεύσει τα στοιχεία αναφοράς του εκπονηθέντος προτύπου στην *Επίσημη Εφημερίδα* ή πριν κάνει αναφορά σε αυτό «με άλλα μέσα ανάλογα με τους όρους που περιλαμβάνει η σχετική πράξη της νομοθεσίας εναρμόνισης της Ένωσης» (άρθρο 10 παράγραφος 6 του κανονισμού).

Οι νομικές απαιτήσεις, π.χ. οι βασικές απαιτήσεις που καθορίζονται στη νομοθεσία και οι απαιτήσεις που περιλαμβάνονται σε αίτημα τυποποίησης, πρέπει να καθορίζονται με ακρίβεια ώστε να αποφεύγεται τυχόν παρερμηνεία τους από τους ΕΟΤ ή να μην αφήνεται περιθώριο στους ΕΟΤ να προβαίνουν σε πολιτικές επιλογές. Το στοιχείο αυτό είναι θεμελιώδους σημασίας όσον αφορά τη δυνατότητα των υπευθύνων εκπόνησης προτύπων προς στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης να παρέχουν προδιαγραφές υψηλής ποιότητας, καθώς όλες οι πολιτικές επιλογές πρέπει να γίνονται από τον νομοθέτη. Οι εν λόγω επιλογές ενδέχεται να περιλαμβάνουν την επιβολή ορισμένων ορίων ως προς την έκθεση ενός προσώπου σε κίνδυνο²⁵ ή (στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων) τον καθορισμό ημερομηνιών για την έναρξη ή τη λήξη ισχύος του τεκμηρίου συμμόρφωσης. Για τον λόγο αυτό πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στον λεπτομερή και επακριβή καθορισμό των νομικών απαιτήσεων που πρόκειται να υποστηριχθούν από τεχνικές προδιαγραφές, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των υφιστάμενων γνωμοδοτήσεων που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή ή από τις επιστημονικές επιτροπές της.

Κάθε αίτημα τυποποίησης που γίνεται αποδεκτό από ΕΟΤ πρέπει να λογίζεται ως πλαίσιο αναφοράς για την ευρωπαϊκή τυποποίηση προς στήριξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης. Από κοινού με τον κανονισμό και τους εσωτερικούς κανονισμούς των ΕΟΤ, τα αιτήματα πρέπει να θεωρούνται έγγραφα αναφοράς για τις δραστηριότητες τυποποίησης, που σημαίνει ότι παρέχουν απαιτήσεις ή καθοδήγηση για τις εργασίες τυποποίησης.

3.2. Το αίτημα τυποποίησης ως εκτελεστική πράξη

Σύμφωνα με τον κανονισμό, τα αιτήματα τυποποίησης εγκρίνονται με τη χρήση της διαδικασίας που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011²⁶ (κανονισμός επιτροπολογίας) και εκδίδονται μέσω εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής. Η επιτροπή που συγκροτείται βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 του κανονισμού («επιτροπή προτύπων») καταρτίζει γνώμες σχετικά με σχέδια εκτελεστικών πράξεων, οι οποίες λαμβάνονται μέσω της διαδικασίας εξέτασης. Εφόσον η επιτροπή προτύπων διατυπώσει θετική γνώμη για σχέδιο εκτελεστικής πράξης με ειδική πλειοψηφία, η Επιτροπή εκδίδει τη σχετική απόφαση και την κοινοποιεί στους ΕΟΤ.

²³ Οι ίδιες αρχές διέπουν και την περίπτωση στην οποία οι υπηρεσίες της Επιτροπής καταρτίζουν τεχνικές προδιαγραφές που χρησιμοποιούνται στη νομοθεσία της Ένωσης ή εγκρίνονται από την Επιτροπή ως νομικά δεσμευτικές.

²⁴ Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή και οι ΕΟΤ δύνανται να διαβουλεύονται με οποιονδήποτε φορέα επιθυμούν για τη διενέργεια της αξιολόγησής τους.

²⁵ Π.χ. η οδηγία 2006/42/ΕΚ σχετικά με τα μηχανήματα δεν προβλέπει οριακές τιμές για τον εκπεμπόμενο θόρυβο ως προϋπόθεση για τη διάθεση των μηχανημάτων στην αγορά και ορίζει ότι δεν επιτρέπεται ο καθορισμός των εν λόγω τιμών ούτε με προαιρετικά εναρμονισμένα πρότυπα.

²⁶ ΕΕ L 55 της 28.2.2011.

Με τη διαδικασία αυτή διασφαλίζεται ότι τα αιτήματα τυποποίησης προς τους ΕΟΤ αντικατοπτρίζουν την ευρεία αποδοχή τους από τις δημόσιες αρχές και τη βούληση των κρατών μελών.

Τα αιτήματα τυποποίησης δεν πρέπει να λογίζονται αποκλειστικά και μόνο ως ενδεικτική πρόσκληση για την έναρξη δραστηριοτήτων τυποποίησης· με την αποδοχή τους οι ΕΟΤ αναλαμβάνουν τη δέσμευση να δημοσιεύσουν σαφώς προσδιορισμένα παραδοτέα που πληρούν τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο εκάστοτε αίτημα, σύμφωνα με τις προθεσμίες που έχουν συμφωνηθεί.

Επίσης, εάν οι ΕΟΤ επιθυμούν να ζητήσουν χρηματοδότηση από την Ένωση, πρέπει να τηρήσουν στην αίτηση χρηματοδότησής τους τις προθεσμίες που περιλαμβάνονται στο αίτημα τυποποίησης.

Οι ΕΟΤ μπορούν να απορρίψουν αίτημα τυποποίησης αλλά δεν μπορούν να απορρίψουν ή να ασκήσουν δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά το νομικό πλαίσιο για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που καθορίζονται ή αναφέρονται σε αυτό. Εάν ένα αίτημα για την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προτύπων ή παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης απορριφθεί από όλους τους ΕΟΤ στους οποίους υποβλήθηκε, το αίτημα αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την κατάρτιση των εν λόγω ευρωπαϊκών προτύπων ή παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης.

Αιτήματα τυποποίησης που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού παραμένουν σε ισχύ ως σημεία αναφοράς για τις εργασίες τυποποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντίκεινται στις διατάξεις του κανονισμού (βλέπε επίσης τμήμα 6.5). Ωστόσο, δεδομένου ότι τα εν λόγω παλαιότερα αιτήματα δεν εκδόθηκαν ως εκτελεστικές πράξεις, δεν μπορούν να τροποποιηθούν με εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού.

3.3. Επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης με αίτημα τυποποίησης

Οι περιπτώσεις στις οποίες οι ΕΟΤ δεν είναι σε θέση να τηρήσουν τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στο αίτημα τυποποίησης μπορούν να ταξινομηθούν, βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 1 του κανονισμού, στις ακόλουθες δύο κατηγορίες:

- i. αδυναμία (πλήρους) τήρησης των «απαιτήσεων όσον αφορά το περιεχόμενο του ζητούμενου εγγράφου» και/ή
- ii. αδυναμία τήρησης «προθεσμίας για τη θέσπισή του» (καθυστέρηση ή μη έγκριση).

Επιπλέον, είναι πιθανό να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η διαδικασία τυποποίησης δεν πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (απαιτήσεις περί διαφάνειας, συμπεριληπτικού χαρακτήρα και υποβολής εκθέσεων).

Παρότι σε καμία από τις περιπτώσεις αυτές δεν προβλέπονται ειδικές κυρώσεις από τον κανονισμό, η μη τήρηση των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αίτημα τυποποίησης μπορεί να έχει επιπτώσεις (βλέπε άρθρο 10 παράγραφος 6, άρθρο 11 παράγραφος 1 και άρθρο 17 παράγραφος 4). Οι επιπτώσεις αυτές αφορούν την **αναγνώριση των παραδοτέων** που παρέχουν οι ΕΟΤ και τη **χρηματοδότηση των ΕΟΤ από την Ένωση**· για παράδειγμα:

- εάν ένα εναρμονισμένο πρότυπο δεν συνάδει με το σχετικό αίτημα, τα στοιχεία αναφοράς του δεν δημοσιεύονται καθόλου (ούτε στην *Επίσημη Εφημερίδα* ούτε

με άλλα μέσα) σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης ή τα στοιχεία αναφοράς του διαγράφονται ή δημοσιεύονται με περιορισμούς·

- εάν ένα εναρμονισμένο πρότυπο δεν καταστεί διαθέσιμο εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας, άλλα μέσα ή τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν ή να χρησιμοποιηθούν για να παρέχουν τεκμήριο συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της συναφούς τομεακής νομοθεσίας·
- είναι πιθανό να υπάρξουν επιπτώσεις στη χορήγηση της ετήσιας ή βάσει δράσεων χρηματοδότησης των ΕΟΤ από την Ένωση· και
- ενδέχεται να είναι αναγκαία η τροποποίηση του αιτήματος προκειμένου να συνάδει με τις νέες προθεσμίες για τη θέσπιση των παραδοτέων που ζητούνται.

4. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤ' ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.1. Βασικοί παράγοντες που αναγνωρίζονται στον κανονισμό

Η έννοια του αιτήματος τυποποίησης βασίζεται στις αρχές της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας, καθώς και στον σαφή διαχωρισμό των καθηκόντων και των ρόλων μεταξύ των βασικών παραγόντων, όπως αναγνωρίζονται στον κανονισμό.

Πίνακας 1: Καθήκοντα και ρόλοι των βασικών παραγόντων κατά τον καθορισμό και την άσκηση της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης (τυποποίηση κατ' αίτημα της Επιτροπής)

Βασικοί παράγοντες		Καθήκοντα και/ή ρόλοι
Ο νομοθέτης (το Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο)	Νομοθετικός και πολιτικός παράγοντας	<ul style="list-style-type: none"> – καθορίζει το νομικό πλαίσιο και τα όρια της πολιτικής τυποποίησης· – λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προτύπων ή άλλων τεχνικών προδιαγραφών στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας· – δύναται να θέτει υπό αμφισβήτηση εναρμονισμένα πρότυπα που παράγουν, ή προορίζονται να παράγουν, έννομο αποτέλεσμα (επίσημη αντίρρηση)· – σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα κράτος μέλος δύναται να προβλέπει κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προτύπων που ζητεί η Επιτροπή ώστε να τηρούνται οι εθνικές προϋποθέσεις.
Επιτροπή	Παράγοντας χάραξης και άσκησης πολιτικής	<ul style="list-style-type: none"> – θέτει σε εφαρμογή την πολιτική τυποποίησης της Ένωσης και καθορίζει προτεραιότητες· – προτείνει νέα νομοθεσία εφόσον η εφαρμογή της υποστηρίζεται από πρότυπα· – διαχειρίζεται άλλα ειδικά καθήκοντα που αφορούν την τυποποίηση και της ανατίθενται στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας (π.χ. έκδοση αιτημάτων τυποποίησης, αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εγγράφων που καταρτίζουν οι ΕΟΤ προς τα αρχικά της αιτήματα, δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων στην <i>Επίσημη Εφημερίδα</i>, έκδοση αποφάσεων για τη διαγραφή των στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων από την <i>Επίσημη Εφημερίδα</i>, διαχείριση της χρηματοδότησης της ευρωπαϊκής τυποποίησης από την Ένωση)· – διαχειρίζεται τις σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των ΕΟΤ.

<p>ΕΟΤ (από κοινού με τα μέλη τους και τους ενδιαφερομένους)</p>	<p>Τεχνικός παράγοντας</p>	<ul style="list-style-type: none"> - εκτελεί τις τεχνικές εργασίες που ζητούνται στα αιτήματα τυποποίησης· - συντονίζει τις τεχνικές εργασίες για την κατάρτιση και την έκδοση τεχνικών προδιαγραφών που απηχούν την τεχνογνωσία αιχμής σε συνεργασία με τα μέλη του, βάσει συναίνεσης μεταξύ των συμμετεχόντων στις εργασίες τυποποίησης· - διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων περί διαφάνειας και συμπεριληπτικού χαρακτήρα του κανονισμού και την ορθή υποβολή σχετικών εκθέσεων· - παρέχει τα στοιχεία αναφοράς των ζητούμενων τεχνικών προδιαγραφών στην Επιτροπή, η οποία αξιολογεί εν συνεχεία τη συμμόρφωση των τεχνικών προδιαγραφών προς τις απαιτήσεις της συναφούς νομοθεσίας της Ένωσης.
<p>Ευρωπαϊκές οργανώσεις ενδιαφερομένων που πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος III και χρηματοδοτούνται από την Ένωση (οργανώσεις του παραρτήματος III)</p>	<p>Βιομηχανικοί και κοινωνικοί ενδιαφερόμενοι</p>	<ul style="list-style-type: none"> - διαθέτουν ειδικό καθεστώς βάσει του κανονισμού, ούτως ώστε να ενισχύεται ο συμπεριληπτικός χαρακτήρας της διαδικασίας τυποποίησης κατ' αίτημα της Επιτροπής· - εξασφαλίζουν ότι η Επιτροπή λαμβάνει γνώση των συμφερόντων των ΜΜΕ, των καταναλωτών, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος πριν από την έκδοση του ετήσιου προγράμματος εργασιών ή νέων αιτημάτων τυποποίησης· - έχουν άμεση πρόσβαση στις εργασίες χάραξης πολιτικής και στις τεχνικές εργασίες που εκτελούνται στο πλαίσιο των ΕΟΤ βάσει του κανονισμού.

4.2. Ρόλος της Επιτροπής

4.2.1. Κατάρτιση αιτημάτων τυποποίησης

Η Επιτροπή καθορίζει την πολιτική και τις προτεραιότητες της Ένωσης για την ευρωπαϊκή τυποποίηση που χρησιμοποιείται προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης (βλέπε τμήμα 5) και συντονίζει ολόκληρη τη διαδικασία κατάρτισης αιτημάτων τυποποίησης, από τον προγραμματισμό έως την κοινοποίησή τους στους ΕΟΤ. Είναι υπεύθυνη για το τελικό περιεχόμενο των αιτημάτων, τα οποία καταρτίζει κατόπιν διαβούλευσης με τους ΕΟΤ, τις οργανώσεις του παραρτήματος III, τα κράτη μέλη και άλλους σχετικούς ενδιαφερομένους (βλέπε μέρος II τμήμα 2).

4.2.2. Κατά τη διάρκεια των εργασιών τυποποίησης

Σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς των ΕΟΤ, η Επιτροπή δύναται να ορίζει εκπροσώπους για τη συμμετοχή τους στις εργασίες τυποποίησης **με την ιδιότητα του παρατηρητή ή του συμβούλου**. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται στην Επιτροπή, για παράδειγμα, η δυνατότητα να επεξηγεί και να αποσαφηνίζει τις απαιτήσεις ενός αιτήματος τυποποίησης και της συναφούς νομοθεσίας της Ένωσης, χωρίς να είναι, ωστόσο, σε θέση να ασκεί αθέμιτη επιρροή στους ΕΟΤ κατά την επιλογή εκ μέρους τους συγκεκριμένων προδιαγραφών ή τη λήψη αποφάσεων αρνησικυρίας σύμφωνα με τους εσωτερικούς τους κανονισμούς.²⁷ Εντούτοις, η Επιτροπή οφείλει να διατυπώνει τη γνώμη της σχετικά με τις προτεραιότητες τυποποίησης βάσει των προγραμμάτων

²⁷ Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού, η Επιτροπή δύναται να αναλάβει δράση και να υποβάλει σχόλια για οποιοδήποτε σχέδιο τεχνικών προδιαγραφών, ανεξαρτήτως αν έχει εκδοθεί σχετική εντολή ή όχι, ιδίως όταν διατηρεί αμφιβολίες ως προς τον πιθανό αρνητικό αντίκτυπο στην ενιαία αγορά.

εργασιών που καταρτίζουν οι ΕΟΤ. Δύναται επίσης να εκφράζει την άποψή της όσον αφορά τις προτεραιότητες στο πλαίσιο της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων τυποποίησης.

Η Επιτροπή πρέπει να παρέχει καθοδήγηση στους ΕΟΤ κατά τις εργασίες τυποποίησης, βάσει των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στο αίτημα και των σχετικών διατάξεων που προβλέπονται στον κανονισμό και την τομεακή νομοθεσία. Η υπηρεσία της Επιτροπής που είναι αρμόδια για ένα αίτημα οφείλει, τουλάχιστον, να ορίσει υπάλληλο ως μόνιμο σύνδεσμο με το(τα) σημείο(-α) επαφής που παρέχει(-ουν) ο(οι) ΕΟΤ.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών τυποποίησης και μετά την έκδοση των παραδοτέων από τους ΕΟΤ, η Επιτροπή υποχρεούται να τηρεί, στο πλαίσιο της καθοδήγησης που παρέχει και της αξιολόγησης που διενεργεί, τις απαιτήσεις της συναφούς τομεακής νομοθεσίας ή πολιτικής και τις σχετικές υποδείξεις που παρέχονται στο αίτημά της. Σε περίπτωση που κατά την εκτέλεση ενός αιτήματος σημειωθούν εξελίξεις στη συναφή νομοθεσία ή πολιτική της Ένωσης οι οποίες επηρεάζουν τις ανάγκες τυποποίησης, η Επιτροπή οφείλει να τροποποιήσει το αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού.

4.2.3 Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης της συμμόρφωσης (άρθρο 10 παράγραφος 5)

Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει, σε συνεργασία με τους ΕΟΤ, κατάλληλα μέτρα για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των παραδοτέων που έχει ζητήσει προς τα αρχικά της αιτήματα τυποποίησης (βλέπε τμήμα 7).

4.2.4. Κατά τη δημοσίευση στοιχείων αναφοράς ευρωπαϊκών προτύπων στην Επίσημη Εφημερίδα (άρθρο 10 παράγραφος 6)

Η Επιτροπή, σε περίπτωση που ένα αίτημα τυποποίησης προς στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης και η εφαρμογή ενός προτύπου που έχει ζητήσει παράγουν συγκεκριμένο έννομο αποτέλεσμα, οφείλει να επαληθεύει²⁸ σε εύθετο χρόνο²⁹ κατά πόσον το τελικό παραδοτέο πληροί τις απαιτήσεις που προβλεπόταν να καλύπτει και όπως διατυπώνονται στο αίτημα και τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης.

Η Επιτροπή οφείλει να διενεργεί αυτή τη διαδικασία βάσει της αξιολόγησης της συμμόρφωσης (βλέπε τμήμα 7). Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 παράγραφος 6, η Επιτροπή πρέπει να δημοσιεύσει χωρίς καθυστέρηση τα στοιχεία αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Σε περίπτωση που, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, τα εκπονηθέντα ευρωπαϊκά πρότυπα δεν ανταποκρίνονται στο αρχικό αίτημα και στις ανάγκες κανονιστικής ρύθμισης, η Επιτροπή οφείλει, βάσει του αντίστοιχου αιτήματος, να απορρίψει τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς (στην *Επίσημη Εφημερίδα* ή με άλλα μέσα ανάλογα με τους όρους που περιλαμβάνει το άρθρο 10 παράγραφος 6 του κανονισμού) του εν λόγω ευρωπαϊκού προτύπου ή μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει τα στοιχεία αναφοράς του με περιορισμούς.

Στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων που στηρίζουν τη νομοθεσία εναρμόνισης της Ένωσης, η Επιτροπή δύναται να απορρίψει τη δημοσίευση των

²⁸ Η έκταση των εν λόγω επαληθεύσεων πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση, με βάση τις διατάξεις της τομεακής νομοθεσίας, τον ρόλο των συγκεκριμένων προτύπων και τις διαθέσιμες πληροφορίες.

²⁹ Κώδικας ορθής διοικητικής συμπεριφοράς: http://ec.europa.eu/transparency/code/index_el.htm.

αντίστοιχων στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα* βάσει των διατάξεων του άρθρου 10 παράγραφοι 5 και 6 του κανονισμού.

4.3. Ρόλος των κρατών μελών κατά τη διάρκεια των εργασιών τυποποίησης

Οι εθνικές δημόσιες αρχές έχουν επίσημο δικαίωμα να συμμετέχουν στη διαδικασία ευρωπαϊκής τυποποίησης **με τον διορισμό εμπειρογνομόνων είτε απευθείας είτε ως μελών εθνικής αντιπροσωπείας**. Το άρθρο 7 του κανονισμού επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προωθούν τη συμμετοχή δημόσιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων αρχών εποπτείας των αγορών, στην ανάπτυξη ή αναθεώρηση των προτύπων που ζητεί η Επιτροπή μέσω των εθνικών τους φορέων τυποποίησης.

Η ενεργός συμμετοχή των εθνικών δημόσιων αρχών σε όλα τα στάδια ανάπτυξης και αναθεώρησης προτύπων συνιστά ένα από τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την προώθηση της ποιότητας των προτύπων και την ελαχιστοποίηση τυχόν επακόλουθων επίσημων αντιρρήσεων.

4.4. Ρόλος των ΕΟΤ

Στα αιτήματα τυποποίησης καθορίζονται οι προσδοκίες των δημόσιων αρχών όσον αφορά την παροχή των ζητούμενων ευρωπαϊκών προτύπων και παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης, και αναφέρονται το νομικό πλαίσιο ή το πλαίσιο πολιτικής και οι στόχοι πολιτικής για εργασίες προαιρετικής τυποποίησης. Παρότι πρόκειται για μονομερείς πράξεις, καταρτίζονται κατόπιν στενής συνεννόησης με τους ΕΟΤ, οι οποίοι καλούνται στη συνέχεια να καταρτίσουν παραδοτέα τα οποία να ανταποκρίνονται σε ορισμένες προϋποθέσεις (π.χ. κίνδυνοι ή άλλες παράμετροι) και να περιλαμβάνουν ορισμένα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεστούν εντός καθορισμένης προθεσμίας.

Σε περίπτωση που σε αίτημα τυποποίησης ζητείται από τους ΕΟΤ να αναπτύξουν ευρωπαϊκά πρότυπα προς στήριξη νομοθεσίας της Ένωσης, όπως εναρμονισμένα πρότυπα, εφιστάται ιδιαίτερος η προσοχή των ΕΟΤ στη συμμόρφωση προς το αρχικό αίτημα, καθώς και σε τυχόν ιδιαιτερότητες που αναφέρονται σε αυτό και καθορίζονται σε διατάξεις της τομεακής νομοθεσίας σχετικά με το περιεχόμενο των προτύπων, τους όρους αναθεώρησης και τη διαθεσιμότητά τους.

Οι ΕΟΤ είναι υπεύθυνοι για την αποδοχή αιτημάτων τυποποίησης. Η αποδοχή αιτήματος για εναρμονισμένα πρότυπα περιορίζει την ικανότητά τους να δρομολογούν νέες, αντιτιθέμενες σε αυτά πρωτοβουλίες τυποποίησης.

Στα άρθρα 3 έως 5 του κανονισμού προβλέπονται νομικά δεσμευτικές απαιτήσεις όσον αφορά τη διαφάνεια των προγραμμάτων εργασιών, τη διαφάνεια των σχεδίων προτύπων και άλλων παραδοτέων τυποποίησης, καθώς και τον συμπεριληπτικό χαρακτήρα των διαδικασιών τυποποίησης (που δεν περιορίζονται στην τυποποίηση που ζητεί η Επιτροπή). Παρά το γεγονός ότι οι ΕΟΤ είναι ιδιωτικοί οργανισμοί, στο πλαίσιο των εργασιών τυποποίησης κατ' αίτημα της Επιτροπής εκτελούν καθήκοντα υψηλού δημόσιου συμφέροντος βάσει αιτημάτων που υποβάλλουν δημόσιες αρχές και ορισμένες φορές με δημόσια χρηματοδότηση. Για τον λόγο αυτό πρέπει να τηρούν τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 5 κατά τη διάρκεια αυτών των εργασιών που εκτελούν κατόπιν αιτήματος.

Σε περίπτωση συνεργασίας κατά την κατάρτιση προτύπων με άλλους φορείς (π.χ. ISO, IEC ή φορείς ευρωπαϊκής τομεακής τυποποίησης), ο ΕΟΤ που έκανε δεκτό το αίτημα

παραμένει εξ ολοκλήρου αρμόδιος και υπόλογος, κατά την εκπόνηση ή αναθεώρηση ενός προτύπου, για τη συμμόρφωσή του προς το αρχικό αίτημα.

4.5. Ρόλος των μελών των ΕΟΤ, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών φορέων τυποποίησης

Τα μέλη του ΕΟΤ αποφασίζουν αν ο αντίστοιχος ΕΟΤ θα κάνει δεκτό ή όχι ένα αίτημα τυποποίησης. Εφόσον το αίτημα γίνει δεκτό, εναπόκειται στα μέλη να αποφασίσουν αν στις εργασίες τυποποίησης πρέπει να συμμετάσχουν αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς των ΕΟΤ.

Η αποδοχή αιτήματος για εναρμονισμένο πρότυπο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης περιορίζει την ικανότητα των εθνικών φορέων τυποποίησης να καταρτίζουν ή να δημοσιεύουν εθνικά πρότυπα τα οποία δεν είναι πλήρως σύμφωνα με υφιστάμενο εναρμονισμένο πρότυπο (βλέπε άρθρο 3 παράγραφος 6 του κανονισμού). Επιπλέον, όλα τα αντιτιθέμενα σε εναρμονισμένο πρότυπο εθνικά πρότυπα πρέπει να αποσύρονται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Η αποδοχή αιτήματος από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης συνεπάγεται επίσης την αποδοχή του εν λόγω αιτήματος από τα μέλη του ως δεσμευτικού εγγράφου αναφοράς για τη συγκεκριμένη ευρωπαϊκή τυποποίηση. Η επιτυχής εκτέλεση αιτήματος επιβάλλει στα μέλη του ΕΟΤ την υποχρέωση γνωστοποίησης της εντολής στις εθνικές ή άλλες αντιπροσωπείες τους και σε όλους τους εμπειρογνώμονες που έχουν διοριστεί να συμμετάσχουν στις εργασίες τυποποίησης που έχει ζητήσει η Επιτροπή.

Σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς τους, οι εθνικοί φορείς τυποποίησης οφείλουν να διαβουλεύονται με τους οικείους εθνικούς ενδιαφερομένους για όλα τα ζητήματα σχετικά με τα οποία πρέπει να ληφθούν αποφάσεις σε επίπεδο ΕΟΤ. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ζητείται ευρωπαϊκή τυποποίηση από την Επιτροπή. Το άρθρο 6 του κανονισμού, το οποίο δεν περιορίζεται στην τυποποίηση που ζητεί η Επιτροπή, επιβάλλει στους εθνικούς φορείς τυποποίησης την υποχρέωση να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν την πρόσβαση των ΜΜΕ σε πρότυπα και διαδικασίες ανάπτυξης προτύπων. Επιπροσθέτως, το άρθρο 24 παράγραφος 1 τους υποχρεώνει να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο εκπροσώπησης ΜΜΕ, ενώσεων καταναλωτών και περιβαλλοντικών και κοινωνικών συντελεστών στις εργασίες τους.

4.6. Ρόλος των ευρωπαϊκών οργανώσεων ενδιαφερομένων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση

Η πείρα έχει καταδείξει (και το ίδιο επιβεβαιώθηκε από την εκτίμηση επιπτώσεων³⁰ που συνδέεται με την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής και από δημόσια διαβούλευση επί του θέματος) ότι ορισμένοι ενδιαφερόμενοι υποεκπροσωπούνται στις δραστηριότητες τυποποίησης που τους αφορούν και, ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να βελτιωθεί η εκπροσώπηση, η συμμετοχή και η συμβολή τους. Στο πλαίσιο της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης, ως τέτοιοι ασθενέστεροι ενδιαφερόμενοι αναγνωρίζονται οι ΜΜΕ, οι ενώσεις καταναλωτών, εργαζομένων, καθώς και οργανώσεις που εκπροσωπούν περιβαλλοντικά συμφέροντα: «Επίσης, υπάρχει μεγάλο περιθώριο αύξησης της συμμετοχής των ΜΜΕ και των κοινωνικών φορέων στις ευρωπαϊκές επιτροπές τυποποίησης, αν και θέματα που σχετίζονται με τον χρόνο και το κόστος αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την πρόσβασή τους».³¹ Οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι δεν διαθέτουν

³⁰ SEC(2011) 671 τελικό της 1.6.2011· SEC(2011) 672 τελικό της 1.6.2011.

πάντα επαρκείς πόρους για να συμμετάσχουν στη διαδικασία τυποποίησης και, ως εκ τούτου, ορισμένες φορές δεν έχουν τα μέσα ώστε να προβάλουν τη θέση τους κατά τη διαδικασία επίτευξης της συναίνεσης ή κατά την τελική ψηφοφορία.

Για τη βελτίωση του συμπεριληπτικού χαρακτήρα της διαδικασίας ευρωπαϊκής τυποποίησης, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά της περίπτωσης της τυποποίησης κατ' αίτημα της Επιτροπής, στον κανονισμό θεσπίζεται νομική βάση για τη χρηματοδότηση από την Ένωση οργανώσεων ενδιαφερομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες εκπροσωπούν συμφέροντα ΜΜΕ, καταναλωτών, εργαζομένων και περιβάλλοντος στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής τυποποίησης. Στο παράρτημα III του κανονισμού καθορίζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την επιλογή και τη χρηματοδότηση μίας οργάνωσης από καθεμία από τις τέσσερις προαναφερόμενες κατηγορίες.

Ο κανονισμός αναγνωρίζει ρητώς αυτές τις «οργανώσεις του παραρτήματος III» και συνιστά στην Επιτροπή να προβαίνει σε απευθείας διαβούλευση μαζί τους κατά τον προγραμματισμό και την εκπόνηση αιτημάτων τυποποίησης. Αυτή η προνομιακή θέση αντισταθμίζει το γεγονός ότι, κατά κανόνα, οι επιχειρήσεις και οι ενδιαφερόμενοι που εκπροσωπούνται από τις εν λόγω οργανώσεις διαθέτουν ανεπαρκείς ή μηδενικούς πόρους για να συμμετάσχουν στις εργασίες τυποποίησης μέσω των συνήθων διαύλων (δηλαδή μέσω εθνικής αντιπροσωπείας ή απευθείας συμμετοχής σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο) κατά την εκτέλεση σχετικών αιτημάτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού, οι οργανώσεις του παραρτήματος III διαθέτουν επίσης πρόσβαση σε συγκεκριμένα στάδια κατάρτισης ευρωπαϊκών προτύπων και παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης, μεταξύ άλλων πρόσβαση σε επίπεδο χάραξης πολιτικής στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τυποποίησης των ΕΟΤ (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των δραστηριοτήτων τυποποίησης κατ' αίτημα της Επιτροπής).

Επίσης, το άρθρο 23 αναθέτει στις οργανώσεις του παραρτήματος III (και στους ΕΟΤ) ειδικό ρόλο όσον αφορά τη συνεργασία με την επιτροπή προτύπων, οι οποίες καλούνται συνεπώς να συμμετέχουν ως μόνιμοι παρατηρητές της εν λόγω επιτροπής.

4.7. Ρόλος της βιομηχανίας

Η βιομηχανία³² (δηλαδή οι επιχειρήσεις εν γένει) αποτελεί ενδιαφερόμενο καίριας σημασίας στην τυποποίηση, τον «κινητήρα» ολόκληρου του τομέα τυποποίησης και τον σημαντικότερο παράγοντα επιρροής της ευρωπαϊκής τυποποίησης, βασικός σκοπός της οποίας είναι η εξασφάλιση προτύπων για την αγορά. Αποτελεί επίσης τον πρωταρχικό συνεισφέροντα άμεσης και έμμεσης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και της εθνικής τυποποίησης με την εξασφάλιση της συμμετοχής εμπειρογνομόνων στην κατάρτιση προτύπων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς και με την αγορά προτύπων. Στο ETSI, οι επιχειρήσεις ή οι οργανώσεις που εκπροσωπούν τη βιομηχανία μπορούν να αποκτούν απευθείας την ιδιότητα μέλους του ΕΟΤ, στοιχείο που τους παρέχει τη δυνατότητα να συμμετέχουν άμεσα στην κατάρτιση προτύπων, ενώ στη CEN και τη Cenelec, που διέπονται από τις αρχές της εθνικής εκπροσώπησης, οι εμπειρογνώμονες από τον κλάδο της βιομηχανίας ορίζονται κατά κύριο λόγο από τους εθνικούς φορείς τυποποίησης.

³¹ COM(2011) 311 τελικό της 1.6.2011.

³² Το 99,8% των επιχειρήσεων στην Ευρώπη είναι ΜΜΕ.

Όταν η Επιτροπή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τους ΕΟΤ, πρέπει να μπορεί να θεωρεί ως δεδομένο ότι έχουν ληφθεί υπόψη οι θέσεις όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας.

Η Επιτροπή διαβουλεύεται επίσης απευθείας με τη βιομηχανία (δηλ. με τις σχετικές τομεακές οργανώσεις που εκπροσωπούν επιχειρήσεις), μέσω ειδικών ανά τομέα επιτροπών ή ομάδων εμπειρογνομόνων που συγκροτεί προς τον σκοπό αυτό (βλέπε άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού), δεδομένου ότι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι από τον βιομηχανικό κλάδο συμμετέχουν συνήθως στις εν λόγω ομάδες ή επιτροπές με την ιδιότητα του μέλους ή του παρατηρητή (βλέπε επίσης μέρος II τμήματα 2.5 και 2.6).

5. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

5.1. Ετήσιος προγραμματισμός αιτημάτων τυποποίησης

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού, η Επιτροπή αναλαμβάνει τον προγραμματισμό πιθανών μελλοντικών αιτημάτων τυποποίησης προς τους ΕΟΤ. Πρόκειται για τη θέσπιση του ετήσιου προγράμματος εργασιών της Ένωσης για την ευρωπαϊκή τυποποίηση, το οποίο δημοσιεύεται ως ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αφού προηγηθεί ευρεία διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4.

Το πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης είναι ένα εργαλείο προγραμματισμού και επικοινωνίας το οποίο παρέχει στους ΕΟΤ τη δυνατότητα να ξεκινούν τον προγραμματισμό των πόρων τους και να δρομολογούν συζητήσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τη σκοπιμότητα και το περιεχόμενο πιθανών μελλοντικών αιτημάτων τυποποίησης.

Για κάθε πιθανό μελλοντικό αίτημα, το πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης καθορίζει με σαφήνεια τους στόχους και το νομικό ή άλλο πλαίσιο πολιτικής. Πρέπει σε κάθε περίπτωση να διευκρινίζεται αν το αίτημα υποβάλλεται προς στήριξη συγκεκριμένης νομοθεσίας ή πολιτικής της Ένωσης.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται επίσης να εκδίδει αίτημα τυποποίησης χωρίς να έχει γίνει προηγούμενη σχετική αναφορά στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης.

Στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης δεν προσδιορίζονται μόνο πιθανά μελλοντικά αιτήματα, προκειμένου οι ΕΟΤ να μπορούν να προετοιμάζουν την ανταπόκρισή τους σε αυτά, αλλά και άλλες προτεραιότητες τυποποίησης για τις οποίες η ευρωπαϊκή τυποποίηση είναι μεν εν γένει ευπρόσδεκτη αλλά η Επιτροπή προγραμματίζει να λάβει άλλα μέτρα και όχι να εκδώσει αίτημα τυποποίησης. Στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης αναφέρονται οι πρωτοβουλίες πολιτικής και κανονιστικής ρύθμισης για τις οποίες κρίνεται αναγκαία η παροχή στήριξης από την ευρωπαϊκή τυποποίηση³³ και

³³ Επιπλέον του προγράμματος εργασιών της Ένωσης, η Επιτροπή δύναται επίσης να περιγράφει λεπτομερώς τις ανάγκες ή τις προτεραιότητες τυποποίησης μέσω ειδικών ανά τομέα δράσεων (όπως για τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών). Για την τυποποίηση στον τομέα των ΤΠΕ, οι ανάγκες τυποποίησης για τη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης, τόσο από τους ΕΟΤ όσο και από άλλους παγκόσμιους οργανισμούς ανάπτυξης προτύπων, περιγράφονται στο κυλιόμενο πρόγραμμα για την τυποποίηση στον τομέα των ΤΠΕ (βλέπε τον σύνδεσμο <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/rolling-plan-ict-standardisation-0>) και οι προτεραιότητες στο σχέδιο προτεραιοτήτων για τα πρότυπα στον τομέα των ΤΠΕ, μια δράση που περιλαμβάνεται στην πρωτοβουλία με τίτλο «Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά» (COM(2014) 910 final).

παρέχονται ενδεικτικά χρονοδιαγράμματα για τις αντίστοιχες δράσεις. Συνιστάται να εξετάζεται πάντα με προσοχή αν πρέπει να δρομολογηθούν προπαρασκευαστικές ή βοηθητικές δράσεις (βλέπε τμήμα 5.3) κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου του ετήσιου προγραμματισμού.

5.1.1. Η συνάφεια του προτεινόμενου θέματος για την αγορά

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού, τα ευρωπαϊκά πρότυπα και παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης που ζητούνται έχουν γνώμονα την αγορά, λαμβάνουν υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τους στόχους πολιτικής που δηλώνονται σαφώς στο αίτημα.

Προκειμένου τα αιτήματα της Επιτροπής να συνεπάγονται τη θέσπιση επιτυχών προτύπων, είναι σημαντικό η Επιτροπή να αναλύει εξαρχής τη συνάφεια του προτεινόμενου θέματος για την αγορά, ιδίως βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει από τους ΕΟΤ και τις οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ. Ως εκ τούτου, ο(οι) ΕΟΤ και οι οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ φέρουν την ευθύνη για την ενοποίηση των γνώμων που διατυπώνουν οι φορείς της αντίστοιχης περιφέρειάς τους όσον αφορά τη συνάφεια του πιθανού αιτήματος και των σχετικών παραδοτέων για την αγορά, όπως αυτή ορίζεται από τους ενδιαφερομένους βάσει των στόχων και προτεραιοτήτων τους.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, η Επιτροπή υποχρεούται στη συνέχεια να εξετάσει δεόντως τις εν λόγω γνώμες, ούτως ώστε να διαπιστώσει αν υπάρχει επαρκής στήριξη για την έναρξη των εργασιών.

Στην περίπτωση αιτημάτων τυποποίησης που σχετίζονται με πολιτική, στο πλαίσιο των οποίων τα πρότυπα δεν στηρίζουν νομοθεσία της Ένωσης, η Επιτροπή οφείλει να αναλύει προσεκτικά τη συνάφεια του προτεινόμενου θέματος για την αγορά κατά την κατάρτιση του προγράμματος εργασιών της Ένωσης.

Στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων, η συνάφεια για τη δημόσια πολιτική παρέχεται από τον νομοθέτη στη σχετική τομεακή νομοθεσία.

5.2. Βασικές προϋποθέσεις για την έκδοση αιτήματος τυποποίησης

Τα αιτήματα τυποποίησης πρέπει να βασίζονται μόνο στη νομοθεσία ή στις πολιτικές της Ένωσης.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει σαφώς τα αναγκαία παραδοτέα ή το θέμα, ή σε περίπτωση που η συνάφεια του προτεινόμενου θέματος για την αγορά δεν έχει υποβληθεί ακόμη στη δέουσα ανάλυση, η Επιτροπή δεν πρέπει να ξεκινά τις εργασίες εκπόνησης αιτήματος τυποποίησης, αλλά οφείλει να λαμβάνει πρώτα άλλα μέτρα (βλέπε τμήμα 5.3) σε στενή συνεργασία με τους ΕΟΤ. Η συνολική διαδικασία περιγράφεται στο διάγραμμα 1.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού, σε όλα τα αιτήματα τυποποίησης πρέπει να προσδιορίζονται τα παραδοτέα που ζητούνται και, κατ' επέκταση το θέμα, καθώς και οι προθεσμίες δημοσίευσης. Η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώνει τις ανάγκες τυποποίησης έπειτα από διαβούλευση με τους ΕΟΤ, τις οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ, τα κράτη μέλη και άλλους σχετικούς ενδιαφερομένους, και να αναλύει τη συνάφεια του προτεινόμενου θέματος για την αγορά βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών. Κατά συνέπεια, **τα αιτήματα τυποποίησης κατά την έννοια του άρθρου 10 παράγραφος 1 δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για την εκπόνηση μελετών ή**

την ανάληψη ισοδύναμων δράσεων που δεν αφορούν αίτημα για την κατάρτιση ευρωπαϊκών προτύπων ή παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης.

Είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι οι ΕΟΤ είναι ελεύθεροι να προγραμματίζουν οποιεσδήποτε ανάγκες ή δραστηριότητες τυποποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί αίτημα τυποποίησης. Σκοπός του αιτήματος είναι ο προσδιορισμός των παραδοτέων των ΕΟΤ που είναι αναγκαία για τη στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης από πλευράς δημοσίου συμφέροντος.

Πρέπει να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ «του προγραμματισμού ή του καθορισμού αναγκών τυποποίησης για λόγους δημόσιας πολιτικής» και «του προγραμματισμού της εκτέλεσης τυποποίησης που έχει ζητηθεί». Στο πλαίσιο ενός αιτήματος τυποποίησης, η πρώτη περίπτωση αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής και πρέπει να γίνεται πριν από την έκδοση του αιτήματος, ενώ η δεύτερη περίπτωση αποτελεί ευθύνη των ΕΟΤ βάσει των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στο αίτημα.

Σχήμα 1: Προσδιορισμός των αναγκών τυποποίησης και της συνολικής διαδικασίας τυποποίησης, από τον προγραμματισμό των αιτημάτων έως τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων

Πρόθεση έκδοσης αιτήματος τυποποίησης (περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης)

Προγραμματισμός αιτήματος τυποποίησης (Επιτροπή)	<p>Τα παραδοτέα που ζητούνται και/ή το θέμα προσδιορίζονται με σαφήνεια <u>και</u> είναι ήδη γνωστό ότι το θέμα παρουσιάζει συνάφεια για την αγορά;</p>	<p>NAI</p>	<p>OXI</p>
	<p>Οι ανάγκες τυποποίησης προσδιορίζονται καταρχάς σαφώς από την Επιτροπή με την ανάληψη κατάλληλων προπαρασκευαστικών ή βοηθητικών δράσεων που αποσκοπούν στον καθορισμό και τον προγραμματισμό τους, καθώς και στην ανάλυση της συνάφειας για την αγορά.</p> <p>- Στις πιθανές δράσεις περιλαμβάνονται οι εξής: ανάλυση των διαφορών, μελέτες, εργαστήρια ή διασκέψεις για τους ενδιαφερομένους, σεμινάρια, αξιολογήσεις, εργασίες χαρτογράφησης ή προγραμματισμού, δημόσιες διαβουλεύσεις, προτυποποιητικές έρευνες κ.λπ.</p> <p>- Συμμετέχοντες παράγοντες: Ανάλογα με την προσέγγιση ή τη δράση που επιλέγει η Επιτροπή (κατά κανόνα οι EOT, οι οργανώσεις του παραρτήματος III, άλλοι ενδιαφερόμενοι, εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, ερευνητικοί φορείς της Επιτροπής (JRC), ιδιώτες ανάδοχοι κ.λπ.).</p>		
	<p>Είναι επαρκείς οι προπαρασκευαστικές ή βοηθητικές δράσεις;</p>	<p>NAI</p>	<p>Δεν απαιτείται αίτημα (η τυποποίηση ξεκινά χωρίς έκδοση αιτήματος)</p>
	<p>OXI</p>		
	<p>Το θέμα παρουσιάζει συνάφεια για την αγορά;</p>	<p>OXI</p>	<p>Δεν εκδίδεται αίτημα (ούτε εκτελούνται εργασίες από τους EOT)</p>
	<p>NAI</p>		
Εκπόνηση, έκδοση και κοινοποίηση αιτήματος τυποποίησης (Επιτροπή)	<p>Κατάρτιση αιτήματος κατόπιν διαβούλευσης με τους EOT, τις οργανώσεις του παραρτήματος III, άλλους σχετικούς ενδιαφερομένους και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των αρμόδιων ειδικών ανά τομέα επιτροπών ή ομάδων εμπειρογνομόνων</p>		
	<p>Καθορισμός των ζητούμενων παραδοτέων, καθώς και των αιτιήσεων και των προθεσμιών σε σχέδιο αιτήματος</p>		
	<p>Έκδοση αιτήματος, μετά τη διατύπωση θετικής γνώμης από την επιτροπή προτύπων, και κοινοποίησή του στον(στους) EOT</p>		
Εκτέλεση αιτήματος τυποποίησης (EOT)	<p>Αποδοχή του αιτήματος (σε περίπτωση απόρριψης δεν ξεκινά η ανάπτυξη των ζητούμενων παραδοτέων)</p>		
	<p>Κατάρτιση του προγράμματος εργασιών που ζητούνται</p>		
	<p>Ανάπτυξη προτύπου (καλύπτει το σύνολο των δράσεων που συνδέονται με την εκτέλεση: από τον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό έως την επίτευξη της συναίνεσης, την ψηφοφορία και την έκδοση· ενδέχεται να περιλαμβάνει τις δράσεις που καθορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού)</p>		
Αναφορά σε πρότυπα (Επιτροπή)	<p>Δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων στην Επίσημη Εφημερίδα ή με άλλα μέσα ανάλογα με τους όρους που περιλαμβάνει(-ουν) η(οι) σχετική(-ές) πράξη(-εις) της νομοθεσίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων δημοσίευσης (για εναρμονισμένα πρότυπα που στηρίζουν τη νομοθεσία εναρμόνισης της Ένωσης)</p>		

5.3. Προπαρασκευαστικές και βοηθητικές δράσεις σε σχέση με την ευρωπαϊκή τυποποίηση

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται ακόμη οι προϋποθέσεις για την έκδοση αιτήματος, η Επιτροπή οφείλει να δρομολογήσει κατάλληλες **προπαρασκευαστικές ή βοηθητικές δράσεις** σε σχέση με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, ούτως ώστε να προσδιορίσει τις ανάγκες τυποποίησης και να είναι σε θέση να αναλύσει τη συνάφεια του θέματος για την αγορά. Η ανάληψη προπαρασκευαστικών δράσεων μπορεί να αποβεί χρήσιμη, π.χ. κατά τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με νέα νομοθεσία στην οποία γίνεται αναφορά σε εναρμονισμένα πρότυπα, προκειμένου να συγκεντρωθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες για την έκδοση αιτήματος τυποποίησης σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή πρέπει να δρομολογήσει μόνο προπαρασκευαστικές ή βοηθητικές δράσεις, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού και δεν είναι δυνατή η έκδοση αιτήματος τυποποίησης.

Κατά τον τρόπο αυτό παρέχεται ευελιξία στο στάδιο του προγραμματισμού, διότι δεν απαιτείται εκτελεστική πράξη και η Επιτροπή δύναται να επιλέξει τα πλέον κατάλληλα μέσα και τους πλέον κατάλληλους παράγοντες με τους οποίους θα συνεργαστεί. Η Επιτροπή μπορεί να δρομολογήσει προπαρασκευαστικές και βοηθητικές δράσεις:

- i) εσωτερικά, σε συνεργασία με τους δικούς της ερευνητικούς φορείς·
- ii) από κοινού με τους EOT³⁴ (εφόσον ο σχετικός EOT μπορεί να προκηρύξει ανοικτό διαγωνισμό)· ή
- iii) με την προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού (ανοικτός και για τους EOT και για τους εθνικούς φορείς τυποποίησης).

Όλες αυτές οι δράσεις πρέπει να καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης και πρέπει να τηρούνται εκ των προτέρων οι συνήθεις πρακτικές της Επιτροπής για την ενημέρωση των κρατών μελών και των σχετικών ενδιαφερομένων σε τομεακό επίπεδο. Στην περίπτωση ii), πρέπει να προσκομίζεται η δέουσα γραπτή ανάθεση ώστε να επιτρέπεται στον EOT η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης από την Ένωση, κατά περίπτωση.

Το αίτημα τυποποίησης για την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προτύπων ή παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης ενδέχεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που μπορούν να γίνουν αποδεκτές από τους EOT, να περιλαμβάνει παρόμοιες προπαρασκευαστικές ή βοηθητικές δράσεις στο πλαίσιο της εκτέλεσής του. Αυτό, ωστόσο, δεν συνιστάται, διότι η παρατεταμένη διάρκεια του σταδίου προγραμματισμού ή ισοδύναμου σταδίου μπορεί να οδηγήσει σε μια κατάσταση στην οποία είναι αδύνατο να επιτευχθεί συμφωνία ως προς τα παραδοτέα που ζητούνται και τις σχετικές προθεσμίες στο αίτημα πριν από την ολοκλήρωση του εν λόγω σταδίου προγραμματισμού.

Στην περίπτωση της συνεργασίας με τους EOT (ή με τους εθνικούς φορείς τυποποίησης ή άλλους φορείς κατά την έννοια του άρθρου 15 παράγραφος 2 του κανονισμού), οι

³⁴ Στην προκειμένη περίπτωση, η χρηματοδότηση από την Ένωση μπορεί να χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού.

διατάξεις του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο γ) προβλέπουν τη δυνατότητα χρηματοδότησης³⁵ των εν λόγω προπαρασκευαστικών και βοηθητικών εργασιών από την Ένωση. Η δυνατότητα αυτή δεν ισχύει στην περίπτωση που η Επιτροπή επιλέξει να συνεργαστεί με άλλους ιδιώτες αναδόχους.

5.4. Τομείς στους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται τα αιτήματα τυποποίησης

Ο κανονισμός καθορίζει τη νομική βάση για τη θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων και παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης³⁶ **για προϊόντα και για υπηρεσίες προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης.**

Ωστόσο, στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τονίζεται ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει αιτήματα τυποποίησης «στο πλαίσιο των περιορισμών των αρμοδιοτήτων που προβλέπουν οι Συνθήκες». Στην περίπτωση τυποποίησης προς στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης, οι εν λόγω αρμοδιότητες (εκτελεστικές, συντρέχουσες ή συμπληρωματικές) απορρέουν από νομοθεσία της Ένωσης που αναγνωρίζει τα ευρωπαϊκά πρότυπα ή τα παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης ως μέσο στήριξης της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης ή στήριξης των πολιτικών της Ένωσης.

Λόγω του προαιρετικού χαρακτήρα των ευρωπαϊκών προτύπων και των παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης, το πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής για την έκδοση αιτημάτων τυποποίησης προς τους ΕΟΤ είναι αρκετά ευρύ, ακόμη και στις περιπτώσεις στις οποίες δεν υφίσταται τομεακή (παράγωγη) νομοθεσία. Στις περιπτώσεις αυτές, ωστόσο, η Επιτροπή δεν μπορεί να ζητήσει εναρμονισμένα πρότυπα ή πρότυπα που παράγουν συγκεκριμένο έννομο αποτέλεσμα, αλλά μπορεί να ζητήσει απλώς από τους ΕΟΤ να αναπτύξουν ευρωπαϊκά πρότυπα ή παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης· στην πρώτη περίπτωση είναι δυνατή η κατάργηση αντιτιθέμενων σε αυτά εθνικά πρότυπα και, επομένως, η συμβολή στην υλοποίηση των πολιτικών και των στόχων της Ένωσης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται οι ίδιες οι διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας να περιορίζουν το θέμα που μπορεί να καλυφθεί από ευρωπαϊκά πρότυπα. Ειδικότερα, δεν είναι δυνατή η έκδοση αιτημάτων τυποποίησης σχετικά με τεχνικούς κανονισμούς ή τεχνικά πρότυπα των οποίων η θέσπιση προβλέπεται, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης, μέσω της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικής πράξης της Επιτροπής. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 11, το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 20 παράγραφος 13 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ για τα προϊόντα καπνού³⁷, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να καθορίζει τα τεχνικά πρότυπα που αφορούν την εφαρμογή της. Επιπλέον, σε αυτό το συγκεκριμένο παράδειγμα, βάσει του διεθνούς δικαίου, εν προκειμένω του άρθρου 5 παράγραφος 3 της σύμβασης πλαισίου για τον έλεγχο του καπνού (ΣΠΕΚ), στην οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, δεν είναι δυνατή η ανάθεση της διαδικασίας καθορισμού των σχετικών τεχνικών προτύπων στους

³⁵ Η χρηματοδότηση εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα του προϋπολογισμού της Επιτροπής για δραστηριότητες ευρωπαϊκής τυποποίησης και από τις προτεραιότητες της Ένωσης που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης.

³⁶ Κατά κανόνα, ωστόσο, μόνο τα ευρωπαϊκά πρότυπα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή έννομου αποτελέσματος με νομικές απαιτήσεις.

³⁷ ΕΕ L 127 της 29.4.2014.

οργανισμούς τυποποίησης ή σε τυχόν άλλον φορέα στον οποίο μπορεί να εκπροσωπείται η καπνοβιομηχανία.

Για παράδειγμα, όταν η νομοθεσία της Ένωσης (π.χ. σχετικά με την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια) προβλέπει μόνο ελάχιστη προστασία, τα αιτήματα τυποποίησης μπορούν να αφορούν ορισμένα ζητήματα σε περιορισμένο μόνο βαθμό, διότι τα ζητούμενα ευρωπαϊκά πρότυπα δεν πρέπει να επικαλύπτουν ή να αντίκεινται στις ελάχιστες νομικές απαιτήσεις ή σε εθνικά μέτρα για την εφαρμογή τους.³⁸ Τα ευρωπαϊκά πρότυπα συνεπάγονται πάντα την εναρμόνιση των εθνικών προτύπων, τα οποία (ακόμη και αν είναι προαιρετικά) δεν πρέπει να αντιτίθενται στις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας.

Η επίσημη διαδικασία έκδοσης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 και το άρθρο 22 παράγραφος 3 του κανονισμού (διαδικασία εξέτασης) διασφαλίζει την ευρεία πολιτική αποδοχή ενός αιτήματος από τα κράτη μέλη εφόσον εκδοθεί.

Σε περίπτωση που το αίτημα βασίζεται σε πολιτική της Ένωσης, και όχι σε νομοθεσία της Ένωσης, είναι αναγκαία η εξασφάλιση της απαιτούμενης διαβούλευσης με τα κράτη μέλη πριν από την έναρξη των εργασιών κατάρτισης. Το πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης αποτελεί σημαντικό μέσο για τη δρομολόγηση της σχετικής συζήτησης, διότι παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη και σε όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους να συμμετάσχουν σε αυτή.

Η ευρωπαϊκή τυποποίηση και τα αιτήματα τυποποίησης αποτελούν ένα εργαλείο πολιτικής το οποίο μπορεί να χρησιμοποιεί η Ένωση σε συγκεκριμένο τεχνικό τομέα, υπό την προϋπόθεση της πολιτικής αποδοχής τους από τον νομοθέτη. Στο πλαίσιο της τομεακής νομοθεσίας είναι πιθανό να καθορίζονται ειδικές προϋποθέσεις ή απαιτήσεις για τη χρήση τους.

Ο κανονισμός ενθαρρύνει και προάγει την ευρύτερη χρήση της ευρωπαϊκής τυποποίησης, και κατ' επέκταση και των αιτημάτων της Επιτροπής, σε νέους τομείς πολιτικής. Οι αποφάσεις σχετικά με την έκδοση αιτήματος τυποποίησης που αφορά ζητήματα πολιτικής (και όχι προς στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης) πρέπει να λαμβάνονται βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει κάθε τομέας, καθώς και την προθυμία και την ικανότητα των ΕΟΤ να αναπτύξουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα ή τα παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης που ζητούνται.

5.5. Τομείς στους οποίους πρέπει να χρησιμοποιούνται τα αιτήματα τυποποίησης

Στην περίπτωση των εναρμονισμένων προτύπων βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού, αιτήματα τυποποίησης πρέπει να εκδίδονται όταν η συναφής νομοθεσία προβλέπει τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Η μη έκδοση αιτήματος δεν επιτρέπει τη σχετική αναφορά στην *Επίσημη Εφημερίδα*, διότι, εξ ορισμού, το συγκεκριμένο πρότυπο δεν μπορεί να θεωρηθεί εναρμονισμένο πρότυπο. Ομοίως, ένα πρότυπο που δεν καλύπτεται από αίτημα δεν μπορεί να αναφέρεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* ως εναρμονισμένο πρότυπο το οποίο

³⁸ Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να εκδίδει αιτήματα τυποποίησης. Για παράδειγμα, τα ευρωπαϊκά πρότυπα ενδέχεται να περιλαμβάνουν εναρμονισμένες μεθόδους μέτρησης για τον καθορισμό των επιπέδων έκθεσης, ακόμη και όταν τα ρυθμιζόμενα εθνικά επίπεδα έκθεσης είναι διαφορετικά.

παρέχει το σκοπούμενο έννομο αποτέλεσμα. Η αρχή αυτή δίνει έμφαση στον ρόλο των αιτημάτων τυποποίησης και στις ευθύνες των ΕΟΤ: για να διασφαλίζεται ανοικτή και διαφανής διαδικασία θέσπισης προτύπων, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να γνωρίζουν εξαρχής ποιες εργασίες των ΕΟΤ καλύπτονται από αίτημα της Επιτροπής.

Τα αιτήματα τυποποίησης είναι επίσης υποχρεωτικά στην περίπτωση των ευρωπαϊκών προτύπων (εκτός των εναρμονισμένων προτύπων) που αποσκοπούν, δυνάμει της συναφούς τομεακής νομοθεσίας, στον καθορισμό τεκμηρίου συμμόρφωσης ή στην παραγωγή άλλου έννομου αποτελέσματος (π.χ. τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τη στήριξη της εφαρμογής της οδηγίας 2001/95/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων) μετά τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς τους στην *Επίσημη Εφημερίδα*.

Και οι δύο ανωτέρω περιπτώσεις σχετίζονται με την εφαρμογή της «έμμεσης αναφοράς» (βλέπε τμήμα 1 υποσημείωση 10) σε εναρμονισμένα ή άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή δημοσιεύει κατόπιν τα στοιχεία αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να υποβάλλεται αίτημα τυποποίησης στους ΕΟΤ, ώστε να αναφέρονται με σαφήνεια οι δημόσιες ανάγκες και το νομικό πλαίσιο, οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις, δεδομένου ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τα εν λόγω ζητήματα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανατίθεται σε ιδιωτικούς φορείς.

Ορισμένες φορές ο νομοθέτης εφαρμόζει την «άμεση αναφορά»³⁹ (βλέπε τμήμα 1 υποσημείωση 10) σε υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα ή μέρη τους ή σε ευρωπαϊκά πρότυπα που πρόκειται να αναπτυχθούν και να δημοσιευθούν στο μέλλον. Σε περίπτωση αναφοράς σε υφιστάμενα πρότυπα, ο νομοθέτης δύναται να επιλέγει τα πρότυπα, ή μέρη τους, χωρίς να απαιτείται προηγουμένως η έκδοση αιτήματος τυποποίησης. Ωστόσο, η σχετική βασική πράξη προϋποθέτει ορισμένες φορές την επακόλουθη τροποποίηση ή επικαιροποίηση των εν λόγω στοιχείων αναφοράς, π.χ. μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, η βασική πράξη παραπέμπει κατά κανόνα σε αίτημα τυποποίησης κατά την έννοια του κανονισμού και μόνο τα στοιχεία αναφοράς σε ευρωπαϊκά πρότυπα που καλύπτονται από το εν λόγω αίτημα μπορούν στη συνέχεια να ενσωματωθούν σε αυτή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Κατά γενικό κανόνα, όταν η τομεακή νομοθεσία κάνει αόριστη αναφορά σε μελλοντικά ευρωπαϊκά πρότυπα που δεν έχουν θεσπιστεί ακόμη, κρίνονται αναγκαία τα εξής:

- έκδοση αιτήματος τυποποίησης (άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού)·
- αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εκπονηθέντων προτύπων προς τις απαιτήσεις του αιτήματος (άρθρο 10 παράγραφος 5)·
- κατά περίπτωση, δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς εναρμονισμένων προτύπων στην *Επίσημη Εφημερίδα* (άρθρο 10 παράγραφος 6)· και
- παροχή της δυνατότητας διατύπωσης αντιρρήσεων σχετικά με τα πρότυπα (άρθρο 11 ή διατάξεις τομεακής νομοθεσίας).

Άλλες περιπτώσεις στις οποίες κρίνεται αναγκαία η έκδοση αιτήματος τυποποίησης ή τροποποίηση υφιστάμενου αιτήματος είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

³⁹ Η τεχνική αναφοράς που χρησιμοποιείται στη νομοθεσία δεν καθορίζει, αυτή καθαυτή, αν τα πρότυπα είναι προαιρετικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο του κανονισμού, τα πρότυπα, όπως δημοσιεύονται από οργανισμούς τυποποίησης, αποτελούν προαιρετικές τεχνικές προδιαγραφές. Το στοιχείο αυτό συνιστά επίσης ισχυρή ένδειξη για τον νομοθέτη ώστε να διατηρήσει τα πρότυπα ως προαιρετικά μέσα προς στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης.

- όταν η τομεακή νομοθεσία αναφέρεται σε αίτημα ως προϋπόθεση για να ζητήσει η Επιτροπή την κατάρτιση ή την αναθεώρηση συγκεκριμένων ευρωπαϊκών προτύπων στα οποία κάνει αναφορά·
- κατά περίπτωση, μετά την έκδοση εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής σχετικά με επίσημη αντίρρηση σε εναρμονισμένο πρότυπο (άρθρο 11 ή διατάξεις τομεακής νομοθεσίας)·
- όταν τροποποιούνται οι απαιτήσεις ή το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας που υποστηρίζεται ήδη από πρότυπα και πρέπει, συνεπώς, οι αλλαγές αυτές να αντικατοπτριστούν στα συναφή ευρωπαϊκά πρότυπα· και
- όταν το πρόγραμμα εργασιών που ζητούνται βάσει εκδοθέντος αιτήματος τυποποίησης πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει νέα πρότυπα τα οποία δεν καλύπτονται από το αρχικό αίτημα και το αρχικό αίτημα δεν περιλαμβάνει διαδικασία για την επέκταση του προγράμματος.

6. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΖΗΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. Πεδίο εφαρμογής του αιτήματος τυποποίησης

Το πεδίο εφαρμογής ενός αιτήματος τυποποίησης καθορίζεται από τα προϊόντα, τις υπηρεσίες και τα συναφή θέματα ή τις συναφείς διαδικασίες (π.χ. ρυθμιζόμενοι κίνδυνοι, διαλειτουργικότητα, προσβασιμότητα κ.λπ.) που καλύπτει. Το πεδίο εφαρμογής πρέπει να καθορίζεται πάντα με άρτιο τρόπο και να αποτυπώνεται στο πρόγραμμα του ΕΟΤ σχετικά με τις εργασίες που ζητούνται⁴⁰.

Ωστόσο, κάθε πρότυπο που καταρτίζεται κατόπιν αιτήματος μπορεί επίσης να πραγματεύεται άλλα ζητήματα, τα οποία δεν καλύπτονται από το αίτημα. Ως εκ τούτου, ειδικά στην περίπτωση προτύπων που στηρίζουν νομοθεσία της Ένωσης, πρέπει να γίνεται διάκριση, στο μέτρο του δυνατού, μεταξύ των προδιαγραφών που αποσκοπούν στη στήριξη της νομοθεσίας της Ένωσης και άλλων προδιαγραφών.

Όταν η τυποποίηση πρέπει να διαμορφωθεί πέραν του αρχικού πεδίου εφαρμογής της (δηλαδή να συμπεριλάβει νέα προϊόντα, νέες υπηρεσίες ή νέα αντικείμενα), το αίτημα πρέπει να τροποποιηθεί βάσει του άρθρου 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί οι νομικές απαιτήσεις που στηρίζονται σε ευρωπαϊκά πρότυπα. Η τροποποίηση υφιστάμενου αιτήματος ή η έκδοση νέου αυτοτελούς αιτήματος αποτελούν τα μοναδικά μέσα για την τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής ενός αιτήματος και για τη διασφάλιση της κοινής αντίληψης της Επιτροπής και των ΕΟΤ ως προς τα νέα ή αναθεωρημένα πρότυπα που αναμένονται και τις προθεσμίες για τη διαθεσιμότητά τους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση ή ο άμεσος περιορισμός του πεδίου εφαρμογής προγενέστερου αιτήματος από νέο αίτημα

⁴⁰ Το πρόγραμμα ζητούμενων εργασιών αποτελεί απόσπασμα των πληροφοριών αναφοράς που τηρούνται στο «πρόγραμμα εργασιών ενός φορέα τυποποίησης (ΕΟΤ)» (βλέπε άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού), το οποίο περιορίζεται στις πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση ενός αιτήματος και στο οποίο αναφέρονται τα παραδοτέα που καλύπτονται πράγματι από αυτό σε μια δεδομένη στιγμή. Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου, το πρόγραμμα ζητούμενων εργασιών δεν περιέχει στοιχεία προγραμματισμού έργων ή υποβολής εκθέσεων.

τυποποίησης σύμφωνα με νέες, λεπτομερέστερες διατάξεις της νομοθεσίας εναρμόνισης της Ένωσης (*lex specialis*).

6.2. Προγράμματα ζητούμενων εργασιών και τροποποιήσεις των προγραμμάτων εργασιών

Όλα τα αιτήματα τυποποίησης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού πρέπει να είναι «οριστικά», δηλαδή να προσδιορίζονται στο αίτημα αυτό καθαυτό όλα τα παραδοτέα που ζητούνται ή το αντικείμενο ή να παρέχονται άλλα σαφή κριτήρια και κατευθύνσεις βάσει των οποίων οι ΕΟΤ οφείλουν να καταρτίσουν το πρόγραμμα των ζητούμενων εργασιών.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο όρος «οριστικό» σημαίνει επίσης ότι η Επιτροπή και ο(οι) σχετικός(-οί) ΕΟΤ έχουν συμφωνήσει και/ή έχουν καταγράψει το πρόγραμμα εργασιών, το οποίο μπορεί να επεκταθεί με την έκδοση νέου αιτήματος τυποποίησης. Ωστόσο, ένα αίτημα ενδέχεται να καθορίζει προθεσμίες ή διαδικασία για την επικαιροποίηση του προγράμματος εργασιών σε μεταγενέστερο στάδιο, π.χ. μετά τη δημοσίευση ορισμένων προτύπων που έχουν ζητηθεί, ή να θέτει μόνο γενικά όρια για τις προδιαγραφές που ζητούνται, παρέχοντας στους ΕΟΤ τη δυνατότητα να προτείνουν τον αριθμό των παραδοτέων που απαιτούνται για την εκτέλεση του αιτήματος.

Όσον αφορά τα αιτήματα τυποποίησης για εναρμονισμένα πρότυπα, είναι σημαντικό να προκύπτει με σαφήνεια ότι όλες οι επικαιροποιήσεις του προγράμματος ζητούμενων εργασιών απορρέουν απευθείας από το αρχικό αίτημα, δηλαδή από το πεδίο εφαρμογής και τις απαιτήσεις που καθορίζονται αρχικά, ώστε να καθίσταται δυνατή η δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Σε αυτή την περίπτωση, το αίτημα μπορεί να καθορίζει διαδικασία⁴¹ στο πλαίσιο της οποίας ο σχετικός ΕΟΤ δύναται να προσθέσει νέο αντικείμενο για εναρμονισμένο πρότυπο στο πρόγραμμα των ζητούμενων εργασιών κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή και εφόσον η Επιτροπή συμφωνήσει έπειτα από σχετική ενημέρωση της επιτροπής προτύπων.

6.3. Ισχύς του αιτήματος τυποποίησης

Μετά την εκτέλεση του προγράμματος εργασιών που ζητήθηκαν αρχικά και τη δημοσίευση όλων των παραδοτέων, θεωρείται ότι το αίτημα τυποποίησης έχει πλέον **ολοκληρωθεί**. Κατά συνέπεια, η προσθήκη νέων αντικειμένων για τυποποίηση (και όχι αναθεωρήσεις υφιστάμενων παραδοτέων) είναι δυνατή με τους ακόλουθους τρόπους:

- έκδοση νέου αιτήματος·
- έκδοση τροποποίησης του αρχικού αιτήματος· ή
- κατόπιν διαδικασίας που καθορίζεται στο αρχικό αίτημα.

Ένα αίτημα που έχει ολοκληρωθεί εξακολουθεί να χρησιμεύει ως εντολή για την αναθεώρηση των παραδοτέων που ζητεί η Επιτροπή. Ωστόσο, κατά γενικό κανόνα, η ισχύς των αιτημάτων που έχουν ολοκληρωθεί δεν λήγει αυτομάτως· το στοιχείο αυτό

⁴¹ Στην περίπτωση των αιτημάτων τυποποίησης που αφορούν ζητήματα πολιτικής, δεν κρίνεται αναγκαία, ή ακόμη και σκόπιμη, η εφαρμογή οποιασδήποτε διαδικασίας, αφενός, διότι δεν υφίστανται επακόλουθες κανονιστικές διαδικασίες (όπως η δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα*) για τις οποίες απαιτείται η επικαιροποίηση των προγραμμάτων ζητούμενων εργασιών και, αφετέρου, διότι τα εν λόγω αιτήματα δεν περιορίζουν την ικανότητα των ΕΟΤ να ξεκινούν άλλες δραστηριότητες τυποποίησης εκτός των προγραμμάτων των ζητούμενων εργασιών.

έχει ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση αιτημάτων για ευρωπαϊκά πρότυπα προς στήριξη νομοθεσίας της Ένωσης, τα οποία πρέπει να αναθεωρηθούν, σε συνάρτηση με την τεχνική πρόοδο που επιτελείται, βάσει της εντολής του αρχικού αιτήματος (περιλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων).

Μετά την έκδοση εκτελεστικής απόφασης σχετικά με επίσημη αντίρρηση σε εναρμονισμένο πρότυπο, η Επιτροπή δύναται να εκδώσει συμπληρωματικό αίτημα τυποποίησης σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 10 παράγραφοι 1 και 2. Η διαδικασία αυτή δεν εφαρμόζεται για λόγους ανεπάρκειας ή λήξης ισχύος του αρχικού αιτήματος, αλλά για τη σαφή αντιμετώπιση αδυναμιών και για τον καθορισμό προθεσμιών όσον αφορά την αναθεώρηση ή την τροποποίηση του προτύπου.

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες θεωρείται είτε ότι η ισχύς του αιτήματος έχει λήξει είτε ότι το αίτημα έχει καταργηθεί. Σε αυτές συγκαταλέγονται οι εξής:

- όταν το αίτημα αντικαθίσταται από νέο αίτημα ή τροποποίηση· σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του προηγούμενου αιτήματος και να θεωρείται, συνεπώς, ότι η ισχύς του έχει λήξει εν μέρει·
- όταν το αίτημα περιλαμβάνει ειδική ρήτρα με την οποία καθορίζονται οι όροι της λήξης ισχύος του, π.χ. η ισχύς ενός αιτήματος μπορεί να λήγει μετά την πλήρη εκτέλεση του προγράμματος των ζητούμενων εργασιών (δηλαδή όταν το αίτημα έχει ολοκληρωθεί) ή εάν το αίτημα δεν γίνει δεκτό από κανέναν EOT· και
- όταν η Επιτροπή εκτιμά ότι ένα αίτημα έχει καταστεί άνευ αντικειμένου⁴², π.χ. όταν η νομοθεσία που υποστηρίζει έχει καταργηθεί ή, στην περίπτωση παλαιότερων αιτημάτων, όταν ο(οι) EOT δεν κατάρτισε(-αν) ποτέ πρόγραμμα των εργασιών που ζητήθηκαν.

Μετά τη λήξη ισχύος ή την κατάργηση ενός αιτήματος, οι αναθεωρήσεις παραδοτέων που αναπτύχθηκαν βάσει του αιτήματος αυτού δεν εμπίπτουν πλέον στο πεδίο εφαρμογής της εντολής του αιτήματος.

6.4. Αναθεωρήσεις ευρωπαϊκών προτύπων που στηρίζουν τη νομοθεσία της Ένωσης

Όλα τα ευρωπαϊκά πρότυπα που ζητεί η Επιτροπή προς στήριξη νομοθεσίας της Ένωσης καταρτίζονται σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες και τις ίδιες αρχές των EOT που διέπουν οποιοδήποτε άλλο ευρωπαϊκό πρότυπο. Η μόνη διαφορά συνίσταται στο γεγονός ότι, κατά την εκπόνηση των εν λόγω προτύπων, πρέπει να τηρούνται και να γίνονται σεβαστές οι απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο αίτημα, βάσει συγκεκριμένης νομοθεσίας της Ένωσης, ούτως ώστε να θεσπίζονται ευρωπαϊκά πρότυπα που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και καλύπτουν νομικές ανάγκες.

Οι ίδιοι κανόνες και οι ίδιες αρχές ισχύουν και στο πλαίσιο της αναθεώρησης των εν λόγω προτύπων. Ειδικότερα, για την αναθεώρηση εναρμονισμένου προτύπου που στηρίζει νομοθεσία εναρμόνισης της Ένωσης, πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή των ίδιων αρχών τυποποίησης ώστε να είναι δυνατή η δημοσίευση των αντίστοιχων στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*.

⁴² Συνήθως, πρέπει να διενεργείται διαβούλευση με την επιτροπή προτύπων πριν θεωρηθεί ότι η ισχύς ενός αιτήματος έχει λήξει· σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να ακολουθείται η ίδια διαδικασία με εκείνη που χρησιμοποιείται για την έκδοση.

Κατά την αναθεώρηση ευρωπαϊκών προτύπων που στηρίζουν νομοθεσία της Ένωσης (όπως και κατά την εκπόνηση νέων ζητούμενων προτύπων), ο σχετικός ΕΟΤ πρέπει να εξετάζει επίσης τυχόν περιορισμούς ή ειδικές προϋποθέσεις που ενδέχεται να διέπουν τα εν λόγω πρότυπα βάσει της τομεακής νομοθεσίας, π.χ. εάν είναι δυνατή η εισαγωγή νέων αντικειμένων για τυποποίηση σε αναθεωρημένο εναρμονισμένο πρότυπο χωρίς να απαιτείται αναθεωρημένο αίτημα τυποποίησης ή άλλη ενέργεια εκ μέρους της Επιτροπής.

6.5. Επιπτώσεις για τα αιτήματα τυποποίησης που εκδίδονται σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ

Δεδομένου του άρθρου 1 του κανονισμού και του γεγονότος ότι το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 συνιστούν τα μοναδικά άμεσα εφαρμοστέα κριτήρια και τη διαδικασία για τη θέσπιση νέων ευρωπαϊκών προτύπων και παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης για προϊόντα και υπηρεσίες προς στήριξη της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης, υπάρχουν όρια ως προς τη χρήση των αιτημάτων που εκδίδονται σύμφωνα με τις διαδικασίες της οδηγίας 98/34/ΕΚ («παλαιότερες εντολές») για την κίνηση της διαδικασίας τυποποίησης για εντελώς νέα αντικείμενα και την προσθήκη τους στα προγράμματα ζητούμενων εργασιών βάσει αυτών των παλαιότερων αιτημάτων.

Ωστόσο, τα παλαιότερα αιτήματα εξακολουθούν να ισχύουν, ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- όταν όλες οι αναθεωρήσεις των παραδοτέων που καλύπτονται ήδη από πρόγραμμα ζητούμενων εργασιών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του αρχικού, παλαιότερου αιτήματος τυποποίησης·
- όταν οι εργασίες που είχαν ζητηθεί προγενέστερα εξακολουθούν να εξετάζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις προθεσμίες που περιλαμβάνονται στο παλαιότερο αίτημα· και
- όταν ένα πρόγραμμα ζητούμενων εργασιών επικαιροποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες, τα κριτήρια και τις προθεσμίες που προσδιορίζονται με σαφήνεια στο αρχικό αίτημα και τα προσδοκώμενα παραδοτέα είναι συναφή για τη στήριξη της συγκεκριμένης νομοθεσίας ή πολιτικής της Ένωσης.

Σε περίπτωση που παλαιότερο αίτημα δεν περιλαμβάνει σαφή διαδικασία ή δεν εξουσιοδοτεί τους ΕΟΤ για την κίνηση της διαδικασίας τυποποίησης νέων αντικειμένων, τυχόν νέες δημόσιες ανάγκες τυποποίησης πρέπει να καλύπτονται με την έκδοση νέου αιτήματος βάσει του άρθρου 10 παράγραφοι 1 και 2. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πρόκειται για παλαιότερα αιτήματα τυποποίησης για εναρμονισμένα πρότυπα.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις είναι δυνατή η επέκταση προγράμματος εργασιών για παλαιότερο αίτημα για εναρμονισμένα πρότυπα με την έκδοση τροποποίησης, η οποία δεν συνιστά εκτελεστική πράξη, κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή προτύπων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ωστόσο, συνιστάται η προσθήκη στο πρόγραμμα ζητούμενων εργασιών ενός μόνο αντικειμένου για τυποποίηση, και όχι μιας νέας σειράς αντικειμένων. Όταν απαιτείται νέα σειρά εναρμονισμένων προτύπων ή έχει αναθεωρηθεί νομοθεσία εναρμόνισης της Ένωσης, κατά περίπτωση, είναι σκόπιμη η έκδοση ενοποιημένου αιτήματος για την κατάργηση του παλαιότερου αιτήματος, ούτως

ώστε να καθορίζονται συνεκτικές και νομικά ορθές εντολές⁴³ για το σύνολο των εργασιών τυποποίησης, και για την υποβολή ενιαίου αιτήματος βάσει του οποίου εκτελείται το πρόγραμμα των ζητούμενων εργασιών.

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΟΤ

7.1. Αιτιολόγηση και κάλυψη της αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 του κανονισμού, «η Επιτροπή αξιολογεί, από κοινού με τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, τη συμμόρφωση των εγγράφων που καταρτίζουν οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης προς το αρχικό της αίτημα». Ενδείκνυται η εν λόγω αξιολόγηση της συμμόρφωσης να διενεργείται κατά προτίμηση πριν από την επίσημη έκδοση ενός παραδοτέου από τον σχετικό ΕΟΤ ως ευρωπαϊκού προτύπου ή παραδοτέου ευρωπαϊκής τυποποίησης. Είναι σκόπιμο να υποβάλλονται σχόλια σχετικά με τη διαδικασία τυποποίησης (μεταξύ άλλων από τεχνικές υπηρεσίες και/ή τεχνικές επιτροπές κατά περίπτωση) για τη διεκπεραίωση ενός αιτήματος, χωρίς ωστόσο να παρέχονται λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ΕΟΤ πρέπει να επιλέγουν προδιαγραφές στα ζητούμενα παραδοτέα, διότι πρόκειται για εξ ολοκλήρου δική τους ευθύνη.

Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο αιτημάτων για εναρμονισμένα πρότυπα, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι πληρούν τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο αίτημα και να είναι η Επιτροπή σε θέση να δημοσιεύει χωρίς καθυστέρηση τα στοιχεία αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Αποσκοπεί επίσης στη διασφάλιση της πρόσβασης των ΕΟΤ σε συμπληρωματική καθοδήγηση σχετικά με τις απαιτήσεις που προβλέπονται δυνάμει της συναφούς νομοθεσίας της Ένωσης.

Καταρχήν, η αξιολόγηση της συμμόρφωσης ενός εγγράφου με ένα αίτημα και τυχόν σχετικές νομικές απαιτήσεις πρέπει να διαρθρώνεται γύρω από δύο βασικά ζητήματα:⁴⁴

- προσδιορισμός και αξιολόγηση του **βαθμού στον οποίο το εν λόγω έγγραφο καλύπτει και εξετάζει τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο αίτημα**, δηλαδή στην περίπτωση σχεδίου εναρμονισμένου προτύπου, του βαθμού στον οποίο καλύπτονται και εξετάζονται πράγματι οι εφαρμοστέες νομικές (και βασικές) απαιτήσεις· και
- αξιολόγηση του κατά πόσον **το έγγραφο ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις που καλύπτει το αίτημα**, δηλαδή στην περίπτωση σχεδίου εναρμονισμένου προτύπου, εξετάζεται επαρκώς καθεμία από τις καλυπτόμενες νομικές (και βασικές) απαιτήσεις όσον αφορά τις συναφείς νομικές απαιτήσεις (π.χ. υγεία, ασφάλεια, προστασία, προστασία του περιβάλλοντος, προσβασιμότητα και διαλειτουργικότητα) και τη γενικώς αποδεκτή «τεχνογνωσία αιχμής»;

Επιπλέον, στην περίπτωση σχεδίου εναρμονισμένου προτύπου, η ύπαρξη και το γενικό περιεχόμενο των πληροφοριών που υποδεικνύουν τις νομικές απαιτήσεις που το σχέδιο

⁴³ Για λόγους διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου, τα αιτήματα τυποποίησης για εναρμονισμένα πρότυπα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμα για όλους τους ενδιαφερομένους και να βασίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης.

⁴⁴ Για παραδοτέα που υποστηρίζουν τις πολιτικές της Ένωσης, δεν απαιτείται συνήθως αξιολόγηση σε σχέση με νομικές απαιτήσεις.

εναρμονισμένου προτύπου αποσκοπεί να καλύψει (βλέπε μέρος III τμήμα 2.8.4) πρέπει να ελέγχονται και να αξιολογούνται κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.

Η αξιολόγηση της «συμμόρφωσης με αίτημα τυποποίησης» πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη συνολική επαλήθευση του ικανοποιητικού βαθμού τήρησης των αναγνωρισμένων αρχών κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών τομεακών κανόνων κατάρτισης, τους οποίους θεσπίζουν οι ίδιοι οι ΕΟΤ. Αναμένεται εν γένει από τους ΕΟΤ να εφαρμόζουν με συνέπεια τους οικείους κανόνες κατάρτισης, ιδίως τους ισοδύναμους κανόνες για την κατάρτιση και την παρουσίαση διεθνών προτύπων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πρότυπα που εκδίδουν είναι κατάλληλης ποιότητας και διεθνούς συνάφειας.

7.2. Μέθοδος αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Για κάθε αίτημα τυποποίησης, η εκδίδουσα υπηρεσία της Επιτροπής πρέπει να καταλήγει σε συμφωνία με τον(τους) ΕΟΤ ως προς την πρακτική εκτέλεση της αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 5 του κανονισμού, οι ΕΟΤ υποχρεούνται να παρέχουν στους υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι για τις εργασίες αξιολόγησης απεριόριστη πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών παραπομπών, και στις σχετικές συνεδριάσεις των τεχνικών υπηρεσιών ή ισοδύναμων φορέων κατάρτισης.

Αυτό μπορεί να γίνεται με τρεις τρόπους:

- i. Οι ίδιοι οι ΕΟΤ παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα που απαιτούνται για την αξιολόγηση βάσει αυτοαξιολόγησης και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης υποστηρίζονται με δεόντως τεκμηριωμένα στοιχεία, στα οποία περιγράφονται τα μέσα και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διεκπεραίωση του εκάστοτε αιτήματος τυποποίησης, όπως ειδικό προς τον σκοπό αυτό κατάλογοι σημείων ελέγχου, εκθέσεις κ.λπ., τα οποία καταγράφηκαν ή παράχθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών κατάρτισης και αξιολόγησης· ή
- ii. οι ΕΟΤ αναθέτουν σε συμβασιούχους εμπειρογνώμονες, οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι από τη διαδικασία τυποποίησης των ΕΟΤ, την εκτέλεση σαφώς καθορισμένων καθηκόντων σε διάφορα στάδια της διαδικασίας κατάρτισης και την υποβολή των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης τόσο στους ΕΟΤ όσο και στην Επιτροπή· ή
- iii. η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής αναλαμβάνει ενεργό ρόλο κατά τη διαδικασία τυποποίησης, αξιολογεί τα αποτελέσματα σε διάφορα στάδια της διαδικασίας κατάρτισης και δρομολογεί διάλογο για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τον σχετικό ΕΟΤ.

Στην περίπτωση των αιτημάτων τυποποίησης που αφορούν ζητήματα πολιτικής, οι πληροφορίες που παρέχουν οι ίδιοι οι ΕΟΤ πρέπει να είναι πάντα επαρκείς ώστε η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής να είναι σε θέση να συναγάγει το συμπέρασμα ότι το αποτέλεσμα ανταποκρίνεται στο αρχικό αίτημα.

Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέσα παρακολούθησης της εκτέλεσης των αιτημάτων τυποποίησης, τόσο από την πλευρά της Επιτροπής όσο και από την πλευρά των ΕΟΤ, παρέχονται σε χωριστό έγγραφο παρακολούθησης των εντολών.⁴⁵

⁴⁵ http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/vademecum/index_en.htm

7.3. Χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνονται σε έγγραφο που ζητείται βάσει συναίνεσης και εκδίδονται σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς των ΕΟΤ. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 δεν αποτελεί μέρος αυτής της διαδικασίας επίτευξης της συναίνεσης, αλλά συμπληρωματική δράση που απαιτείται από τον κανονισμό για τη διασφάλιση της ποιότητας των ευρωπαϊκών προτύπων και των παραδοτέων ευρωπαϊκής τυποποίησης που ζητεί η Επιτροπή.

Ο βαθμός τήρησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης πρέπει να εναπόκειται πάντα στη διακριτική ευχέρεια των ΕΟΤ. Μετά την έκδοση εναρμονισμένου προτύπου, ο σχετικός ΕΟΤ πρέπει να αποφασίσει, βάσει των οικείων αρχών και κανονισμών, αν οι όροι του αρχικού αιτήματος τηρήθηκαν πλήρως ή εν μέρει και αν οι πληροφορίες αναφοράς μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή για τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*.

Για να είναι η Επιτροπή σε θέση να αποφασίσει αν θα δημοσιεύσει τα στοιχεία αναφοράς εναρμονισμένου προτύπου στην *Επίσημη Εφημερίδα* σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6, πρέπει να έχει πρόσβαση στα αποτελέσματα αξιολόγησης της συμμόρφωσης και σε πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο ο συγκεκριμένος ΕΟΤ μπορούσε να εφαρμόσει τα αποτελέσματα αυτά στην πράξη. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να διευκολύνουν την Επιτροπή να αποφασίσει, χωρίς καθυστέρηση, κατά πόσον είναι δυνατή η δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Η Επιτροπή διατηρεί το προνόμιο να αξιολογεί κατά πόσον μπορεί να κάνει αποδεκτά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά την εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 6.⁴⁶ Ανεξαρτήτως της αξιολόγησης που διενεργεί, η Επιτροπή καθιστά τα σχετικά έγγραφα διαθέσιμα, για λόγους διαφάνειας και σύμφωνα με τις αρχές της ορθής διοικητικής συμπεριφοράς.

⁴⁶ Στην πράξη, η απόφαση σχετικά με τη (μη) δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς στην *Επίσημη Εφημερίδα* μπορεί να υπόκειται σε διωπηρεσιακή διαβούλευση, στην οποία περίπτωση δεν είναι δυνατή η μονομερής λήψη απόφασης από υπηρεσία της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Σημασία της προαιρετικής τυποποίησης για την κοινωνία

Ως τυποποίηση νοείται η διαδικασία θέσπισης των προαιρετικών τεχνικών προδιαγραφών που χρειάζεται η αγορά. Πρόκειται για ένα εργαλείο που χρησιμοποιούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι (παράγοντες της αγοράς, κοινωνία των πολιτών, δημόσιες αρχές, βιομηχανία) για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών ή προδιαγραφών ποιότητας με σκοπό την εξασφάλιση των επιδόσεων, της ασφάλειας, της διαλειτουργικότητας ή άλλων απαιτούμενων προϋποθέσεων για τον εξορθολογισμό, την εξοικονόμηση κόστους, τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών κ.λπ. Η διαδικασία τυποποίησης προϋποθέτει τη συμφωνία των ενδιαφερομένων μερών όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στα πρότυπα και που μπορούν, εφόσον τεθούν σε εφαρμογή, να αποφέρουν οφέλη τόσο στα ίδια όσο και στο ευρύτερο κοινό. Κατά κανόνα, τα πρότυπα θεσπίζονται μέσω ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας, η οποία βασίζεται στη συναίνεση μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών που χρειάζονται ή επιθυμούν την εφαρμογή τους.

Τα πρότυπα μπορεί να αφορούν οποιαδήποτε πτυχή προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών, ανάλογα με τις ανάγκες των χρηστών τους. Στο πλαίσιο της προαιρετικής τυποποίησης, η συνάφεια των προτύπων για την αγορά καθορίζεται από τις αγορές και ιδίως από τις αγορές που συμμετέχουν ή έχουν πρόσβαση στη διαδικασία τυποποίησης.

Δεδομένου ότι η τυποποίηση φέρει σε επαφή εμπειρογνώμονες από όλους τους τομείς, αποτελεί κατάλληλο και ισχυρό εργαλείο για τη συναινετική διαμόρφωση ενός όγκου γνώσεων, ο οποίος αντικατοπτρίζεται κατόπιν σε τεχνικές προδιαγραφές με βάση την «τεχνογνωσία αιχμής». Τα πρότυπα πρέπει να αναθεωρούνται σε τακτική βάση, σύμφωνα με τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Τα πρότυπα έχουν επίσης χρησιμοποιηθεί επί σειρά ετών για την αντιμετώπιση προκλήσεων με κοινωνικές διαστάσεις, όπως η υγεία και η ασφάλεια. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ελλείψει νομικών απαιτήσεων, τα προαιρετικά πρότυπα συνέβαλαν στην ασφάλεια, ενώ σε κάποιες άλλες οι νομοθέτες, αντί να καταρτίσουν οι ίδιοι προαιρετικές προδιαγραφές, παρέπεμπαν σε πρότυπα ή σε τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονταν σε πρότυπα, ενίοτε δε καθιστώντας τα υποχρεωτικά και αναπόσπαστο μέρος των νομικών απαιτήσεων.

Τα πρότυπα είναι «προαιρετικά» υπό την έννοια ότι η εφαρμογή των προτύπων αυτών καθαυτά, και όπως δημοσιεύονται από τους οργανισμούς τυποποίησης, είναι πάντοτε προαιρετική. Οι ιδιωτικοί οργανισμοί τυποποίησης δεν έχουν την εξουσία να αξιώσουν τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των προτύπων. Η εν λόγω αρχή εφαρμόζεται συνήθως στη νομοθεσία όταν γίνονται σε αυτή αναφορές σε πρότυπα. Ωστόσο, ο νομοθέτης δύναται να αποφασίσει να καταστήσει τα πρότυπα, ή μέρη αυτών, υποχρεωτικά, π.χ., προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα, να ταξινομηθούν οι επιδόσεις προϊόντων ή να επαληθευτεί η συμμόρφωση με τις οριακές τιμές που καθορίζονται στη νομοθεσία. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ωστόσο, τα πρότυπα καθίστανται εμπορικός δεσμευτικός βάσει ιδιωτικών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ οικονομικών παραγόντων.

Ο γενικός ρόλος των προαιρετικών προτύπων είναι πολυδιάστατος και περιλαμβάνει τα εξής:

- διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες·

- βελτίωση των επιδόσεων των επιχειρήσεων·
- διευκόλυνση ή διάδοση της καινοτομίας·
- στήριξη της νομοθεσίας στους τομείς της υγείας και της ασφάλειας, της διαλειτουργικότητας ή σε άλλους τομείς·
- στήριξη της ιδιωτικής ζωής, της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας των ΤΠΕ· και
- αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη χρήση των πόρων, η καινοτομία, η γήρανση του πληθυσμού, η ένταξη των ατόμων με αναπηρία, η προστασία των καταναλωτών, η ασφάλεια των εργαζομένων και οι συνθήκες εργασίας.

Σε ορισμένες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί κατάχρηση των προτύπων και είναι σκόπιμο να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή τέτοιων καταστάσεων.

Οι εθνικοί φορείς τυποποίησης συμβάλλουν κατά κανόνα στην εφαρμογή εθνικών βιομηχανικών πολιτικών. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι φορείς αυτοί διαδραματίζουν διττό ρόλο:

- εξυπηρετούν τους εθνικούς ενδιαφερομένους· και
- συνεργάζονται μεταξύ τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να συμβάλλουν στις πολιτικές της Ένωσης και στην εναρμόνιση των εθνικών προτύπων μέσω του έργου που επιτελούν οι ΕΟΤ.

2. Η πολιτική τυποποίησης της Ένωσης – Σύντομη ιστορική αναδρομή

Η πρώτη σημαντική νομοθετική πράξη για τη θέσπιση της πολιτικής τυποποίησης της Ένωσης ήταν η οδηγία 83/189/ΕΟΚ, σύμφωνα με την οποία οι εθνικοί φορείς τυποποίησης υποχρεούνταν να κοινοποιούν τα οικεία προγράμματα εργασιών τυποποίησης στην Επιτροπή, στους ΕΟΤ και στους άλλους εθνικούς φορείς τυποποίησης. Η οδηγία περιλάμβανε επίσης άρθρο το οποίο παρείχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ζητεί από τους ΕΟΤ να καταρτίσουν ευρωπαϊκά πρότυπα (για προϊόντα) μέσα σε μια καθορισμένη προθεσμία.

Από την άποψη της πολιτικής τυποποίησης, η οδηγία 83/189/ΕΟΚ προετοίμασε το έδαφος για τη «νέα προσέγγιση», μια νομοθετική τεχνική για την εναρμόνιση των απαιτήσεων σχετικά με τα προϊόντα στη νομοθεσία και για τη χρήση προαιρετικών ευρωπαϊκών προτύπων (εναρμονισμένα πρότυπα) ως σημαντικού μέσου για τη στήριξη της εναρμόνισης. Η «νέα προσέγγιση» εγκρίθηκε από το Συμβούλιο των Υπουργών στις 7 Μαΐου 1985, στο ψήφισμά του για *νέα προσέγγιση στο θέμα της τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης*.⁴⁷ Μετά την αναθεώρησή της από το «νέο νομοθετικό πλαίσιο» το 2008⁴⁸, η τεχνική συνίσταται στην παροχή καθοδήγησης για τον περιορισμό του περιεχομένου της νομοθεσίας για τα προϊόντα σε «βασικές απαιτήσεις», επιτρέποντας στους ΕΟΤ να καθορίζουν τις τεχνικές λεπτομέρειες για την εκπλήρωση των απαιτήσεων αυτών σε προαιρετικά εναρμονισμένα πρότυπα.

Η «νέα προσέγγιση» είχε ως συνέπεια την ανάγκη καθιέρωσης πολιτικής ευρωπαϊκής τυποποίησης για τη στήριξη της νέας νομοθεσίας εναρμόνισης για τα προϊόντα, καθώς

⁴⁷ ΕΕ C 136 της 4.8.1985.

⁴⁸ Απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ (ΕΕ L 218 της 13.8.2008).

και την ανάγκη σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μεταξύ της Ένωσης και των ΕΟΤ, ούτως ώστε να διασφαλίζεται κοινή αντίληψη ως προς τους στόχους που στηρίζουν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Η μέθοδος αναφοράς σε ευρωπαϊκά πρότυπα στη νομοθεσία της Ένωσης, η οποία εφαρμόστηκε για πρώτη φορά συστηματικά στις οδηγίες της «νέας προσέγγισης», επεκτάθηκε αργότερα και σε άλλους τομείς. Η προσέγγιση αυτή ενθαρρύνθηκε επίσημα, καταρχάς, με το ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992⁴⁹ (παράγραφοι 17 και 21), στο οποίο καλούνταν η Επιτροπή να την ακολουθεί, εφόσον ενδείκνυται, κατά την εκπόνηση των μελλοντικών σχεδίων κοινοτικών νομοθετημάτων.

Στο ίδιο ψήφισμα (παράγραφος 17) προωθούνταν επίσης η χρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών προτύπων ως οργάνου της οικονομικής και βιομηχανικής ολοκλήρωσης στην ενιαία αγορά. Αυτό συνεπάγεται την προώθηση της ευρωπαϊκής τυποποίησης στο πλαίσιο των πολιτικών της, ακόμη και όταν δεν βασίζονται σε νομοθεσία, όπως συμβαίνει στον τομέα των νέων τεχνολογιών.

Το 1998, η οδηγία 83/189/ΕΟΚ αντικαταστάθηκε από την οδηγία 98/34/ΕΚ.

Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 28ης Οκτωβρίου 1999⁵⁰ υπογραμμίζει (παράγραφος 10) «το ρόλο της ευρωπαϊκής τυποποίησης ως μέσου για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών της ευρωπαϊκής αγοράς, την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, ιδίως με την υποστήριξη των ευρωπαϊκών πολιτικών, την παροχή προτύπων για νέους τομείς...».

Στο ψήφισμά του της 10ης Νοεμβρίου 2003⁵¹, το Συμβούλιο αναγνώρισε τη σημασία της «νέας προσέγγισης» ως κατάλληλου και αποτελεσματικού κανονιστικού πλαισίου, το οποίο διευκολύνει τις τεχνολογικές καινοτομίες και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, και επιβεβαίωσε την ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής των αρχών της σε νέους τομείς.

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2004 σχετικά με *το ρόλο της ευρωπαϊκής τυποποίησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας*⁵² τονίζεται ότι «η επέκταση της χρήσης προτύπων σε τομείς της κοινοτικής νομοθεσίας πέραν της ενιαίας αγοράς είναι έντονα επιθυμητή, λαμβάνοντας ασφαλώς υπόψη τις ιδιαιτερότητες των οικείων τομέων, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη διακυβέρνηση και τη βελτίωση των κανονιστικών ρυθμίσεων».

Στο ψήφισμά του της 21ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής τυποποίησης (παράγραφος 15)⁵³, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «επισημαίνει ότι ο αριθμός των εντολών τυποποίησης προς υποστήριξη της νομοθεσίας σε τομείς πέρα από αυτούς που καλύπτονται από την “Νέα Προσέγγιση” έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, κάτι που υποδηλώνει ότι το πρότυπο αυτό έχει υιοθετηθεί από ευρύ φάσμα ενωσιακών πολιτικών· πιστεύει ότι είναι επιθυμητό να επεκταθεί η χρήση των προτύπων σε άλλους τομείς της

⁴⁹ ΕΕ C 173 της 9.7.1992.

⁵⁰ ΕΕ C 141 της 19.5.2000.

⁵¹ Ψήφισμα του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής *Ενίσχυση της εφαρμογής των οδηγιών νέας προσέγγισης* (ΕΕ C 282 της 25.11.2003, σ. 3).

⁵² COM(2004) 674 τελικό.

⁵³ [http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051(INI)).

νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης, πέρα από την ενιαία αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες των σχετικών τομέων, σύμφωνα με την αρχή της καλύτερης ρύθμισης».

Η επιτυχής χρήση, στη νομοθεσία της «νέας προσέγγισης»/του νέου νομοθετικού πλαισίου για τα προϊόντα, των ευρωπαϊκών προτύπων που αναπτύχθηκαν βάσει αιτημάτων τυποποίησης της Επιτροπής οδήγησε σταδιακά στην ευρύτερη χρήση των ευρωπαϊκών προτύπων προς στήριξη άλλων νομοθεσιών της Ένωσης, ακόμη δε και προς στήριξη πολιτικών για τις οποίες δεν υπήρχε ειδική προς τον σκοπό αυτό νομοθεσία της Ένωσης. Η διαδικασία που ξεκίνησε με την οδηγία 83/189/ΕΟΚ είχε ως αποτέλεσμα τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, σύμφωνα με τον οποίο η ευρωπαϊκή τυποποίηση αποτελεί αναγνωρισμένο εργαλείο πολιτικής για την Ένωση.

Με τον κανονισμό αυτό συνεκτιμάται η διάσταση της χρήσης εναρμονισμένων προτύπων πέραν της νομοθεσίας της «νέας προσέγγισης»/του νέου νομοθετικού πλαισίου για τα προϊόντα. Η χρήση των εναρμονισμένων προτύπων είναι επίσης δυνατή για τη στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας στον τομέα των υπηρεσιών. Επιπλέον, με τον εν λόγω κανονισμό δημιουργείται, για πρώτη φορά, μια οριζόντια νομική βάση για τη χρήση της ευρωπαϊκής τυποποίησης, καθώς και για την έκδοση αιτημάτων τυποποίησης, προς στήριξη των πολιτικών της Ένωσης σε τομείς για τους οποίους δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π — ΈΓΓΡΑΦΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

- (1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:316:0012:0033:EL:PDF>
- (2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:32011R0182>
- (3) Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένα στρατηγικό όραμα για τα ευρωπαϊκά πρότυπα: Προχωρώντας προς τα εμπρός για την ενίσχυση και την επιτάχυνση της βιώσιμης ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας έως το 2020» (COM(2011) 311 τελικό της 1.6.2011)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0311:FIN:EL:PDF>
- (4) Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SEC(2011) 671 τελικό της 1.6.2011): Εκτίμηση επιπτώσεων – Συνοδευτικό έγγραφο της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση (COM(2011) 315 τελικό)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011SC0671&from=EN>
- (5) Νέο νομοθετικό πλαίσιο – Ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης για τα προϊόντα
http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/new-legislative-framework/index_en.htm
- (6) Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνεργασία μεταξύ των CEN, Cenelec και ETSI και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (28.3.2003)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2003:091:0007:0011:EL:PDF>
- (7) «Γαλάζιος οδηγός» σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα⁵⁴
http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/index_en.htm

⁵⁴ Βλέπε κεφάλαιο 4.1.2 *Συμμόρφωση προς τις βασικές απαιτήσεις: εναρμονισμένα πρότυπα.*